Ը. ՏԱՐԻ 2312 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 21 ՀՈՌԻ 4384 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1891 8 ՐԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1309 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԵՒ ԱՅԼ ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده آرهولك
غزته سى اداره سى

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան կանխիկ վճարում 150
» Վեցամսեայ » 75
» Եռամսեայ » 40
Օտար երկիրներ Տարեկան Ֆրանք 56
» Վեցամսեայ 28
Ընդէր Թուղթի վրայ ... Տողն Օսմ. Ղրշ. 2
Գովազդ Թղթատարի ... Ղրշ. 50
Խմբագրութեան ... չեն դարձուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 30|12 ՀՈԿՏ. 1891

ԷՋՄԻԱԾՆԷ ԼՈՒՐԵՐ

Վերջին օրերս մեր հասարակութիւնը զբաղեցնող երկու կարեւոր խնդիրներ յայտնուած են, մին՝ Գեր. Երեմիա եպիսկոպոս Ս. Տեղապահի Սինոդի անդամութիւնից արձակման առաջարկը՝ Հոգելոյս Տ. Գէորգ Կաթողիկոսի կողմից, և միւսն՝ Սինոդի չորս անդամոց կողմից մի օրհնութեան և գովութեան գիր ուղարկելը բժիշկ Միսակ Արամեանցի անունով՝ Նոր Դար լրագրի մէջ նորա գրած «Եկեղեցա-քերական Նշմարներ» մասին. Ամեն հասուն և տհաս իւր կարծիքն և դատաստանն յայտնում է դորանց համար, որոց ծանօթանալն անհետաքրքիր չի լինիլ.

* * *

Պատմվում է, որ վախճանեալ Մակար Կաթողիկոսի օրով՝ յատուկ յանձնարարութեամբ, Գէորգ կաթողիկոսի պաշտօնական թղթոց պուլակները խնամով քննուած են, և չէ գտնուած նոյն Հայրապետի Ներքին գործոց Նախարարին ուղղուած 1882 թուականի Նոյեմբերի 1ին 404 համարով առաջարկութեան օրինակն, որ վերջերս ստացուած է Պոլսից. Այդ գրեցն երեւում է՝ որ Նորին Սրբազնութիւնն Մակար Արքեպիսկոպոսին՝ իբրեւ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ եպիսկոպոսաց ծերագոյն, քաջափորձ և աւագագոյն անձն՝ կաթողիկոսական Տեղապահ առաջարկելով, խնդրում է Երեմիա եպիսկոպոսն արձակել Սինոդի անդամութիւնից. բայց թէ ինչո՞ւ խնդրոյն այդ մասն անկատար է մնում, յայտնի չէ. Ահա նորա իսկական օրինակն.

* * *

«Ձերդ Պայծառափայլութիւն, կոմս Դմիտրի Անդրէյէվիչ Տոլստոյ.

«Զգացեալ զվաստգաւոր տկարութիւնս անձին իմոյ, որովք անկեալ կամ ի մահիճս, և օր ըստ օրէ ծանրանայ վիճակ իմ, ընտրեցի և կարգեցի ի Կաթուղիկոսական Տեղապահ զծերագոյնն, զքաջափորձ և զաւագն ի մէջ Արքեպիսկոպոսաց Հայաստանեայցս Եկեղեցւոյ զԳերապատիւ Մակար Արքեպիսկոպոսն՝ զԹեմակալ Առաջնորդ Հայոց վիճակին Բեսարաբիոյ և Նոր Նախիջեւանու, թողլով և զվերջին պաշտօնն Թեմակալութեան ի վերայ նորա, միանգամայն նշանակեցի զնա յանդամ Սինոդի ի տեղի Երեմիա եպիսկոպոսի Դպատեան(*), և ըստ այսմ առաջարկեալ զցուցակս ծառայութեանց նորա և փոխանորդի Նորին Մամբրէ վարդապետի Սանասարեանց, խնդրեմ ի Ձէնջ, Պայծառափայլ կոմս, ըստ կարելւոյն փութով ներկայացուցանել ի հաստատութիւն Օգոստափառ Կայսեր. Ընդ կալարուք զհաւաստիս խորին յարգանաց իմոց, որով պատիւ ինձ համարիմ լինել միշտ վասն Ձերդ Պայծառափայլութեան բարեմաղթու

ԳԷՈՐԳ Դ.
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

* * *

Ներկայ գրութեան իմաստը ապացուցանում է բաւական որոշ կերպով՝ որ կաթողիկոսները յատուկ խնամքով տեղակալներ ընտրած են բանիբուն և անդրանիկ եպիսկոպոսներէն. 1836 թուականից այս կողմ ընտրովի և Հայրապետական որոշ հաճութեամբ տեղակալներ եղած են Բարսեղ, Ղուկաս, Գէորգ և Մակար արքեպիսկոպոսներ. Եթէ ի նկատի ունենանք Հայոց Հայրապետաց և ժողովրդեան անհատնում բողոքները Պալաժենիայի ինչ ինչ տրամադրութեանց վերաբերութեամբ, կը գանք այն եզրակացութեան, որ հոգեւոր նուիրապետն և ազգայինք ցանկացած են Սինոդն միշտ իբրեւ հրամանատար հաստատութիւն տեսնել կաթողիկոսի ակնարկութեան նկատմամբ, ոչ թէ նորա բոլորական իշխանութիւնն սեղմուած Սինոդի ատենապետութեան կոչման մէջ. Ըստ այսմ և «տեղակալ ատենապետի» ասուածները՝ միմիայն Սինոդի շրջանակում առնելիք գործողութեանց վճռահատութեան ժամանակ կրօնականից որոշ ձայնակցիլ պահպանելու իրաւունքն ունին և ոչ եզակի հրամանով վճռական ուղղութիւն տալ ամենակերպ գործողութեանց ինչպէս Հայրապետին է սեփական. Այդ գրութեան մէջ Մամբրէ վարդապետի անուան յիշատակութիւնն պնդում է և այն փաստն՝ որ Մակար արքեպիսկոպոսն իբրեւ Տեղակալ նորան անդամութեան չէ առաջարկած.

* * *

Բանիմաց անձնաւորութեանց արդարացի պահանջն է՝ թէ հոգեւոր բարձրագոյն իշխանութիւնը չպէտք է թոյլ տայ՝ որ հրապարակաւ վաճառահանուին այնպիսի կրօնական խնդրոց վերաբերուած հրատարակութիւնք՝ որոնք նախընթացաբար իրենից չեն քննուած և տպագրութեան թոյլտուութիւն ստացած. Գեր. Արիստակէս եպիսկ. Սեդրակեանի «Ամուսնական խնդիրք» աշխատութիւնն առանց հոգեւոր վարչութեան գիտութեան լոյս տեսած լինելով՝ ինչպէս կ'ասուի, Վեհ. Մակարը քննութեան յանձնելու համար ձեռք բերել աշխատած է, բայց սխալանքների ուղղելու և վերատպելու յայտնի պատճառով, ինչպէս ժամանակին ծանուցուած էր լրագրերում, պահուած լինելով անհնարին եղաւ այդ գիտումն յառաջ տանիլ. Կաթողիկոսի մահից յետոյ Սինոդի ձեռնհասութիւնը կրնար այդ հրատարակութեան վաճառումը պաշտօնապէս արգիլել. բայց որովհետեւ Գեր. Տեղակալ Սրբազանը դոյնպիսի խնդրում համամիտ չէր գտնուել անդամոց, երեւի այդ իսկ պատճառով օրհնութեան և գոհունակութեան գիր տալով այդ գրքոյկը քննող Արամեանց բժշկի անունով՝ Սինոդի անդամ չորս եպիսկոպոսներ կողմնակի ձեւով կամեցել են իրենց անպատ կարծիքն «Ամուսնական խնդրոյ» մասին յայտնել. Արդարեւ այդպիսի մի թուղթ, ինչպէս կը խօսուի ժողովրդեան մէջ, յարմար էր և կարեւոր՝ որ Պ. Արամեանցի աշխատութեան ճակատն դրուէր և առանձին գրքոյկով հրատարակուէր՝ կասկածաւորների ընթերցանութեան և հաստատութեան համար. Զորս բարձրաստիճան եկեղեցականաց վկայութիւնն մեր բարեմիտ հասարակութեան առաջ անարժէք չէր մնալ. Մեր ժողովրդեան հասուն դասակարգի այսպիսի խնդրոց քննութեամբ զբաղուիլն պատիւ և պարծանք է իրեն. որովհետեւ մի տեսակ արդար նախանձախնդրութիւն է եկեղեցական իշխանութեան վարկման եւ յարգանաց, զորս տկարացնել ձգտած է Գեր. Սրբազան Արիստակէս իւր քաղուածոյ աշխատութեան մէջ, որպէս զի այդպիսով իրեն համակրող ազատականաց խմբակն ստուարանայ.

Վաղարշապատ, 10 սեպտ.

ԱՐՄԱՇԻ ՏՕՆԸ

Արմաշէն կը գրեն մեզ.

Թէպէտ ցարդ ուխտաւորք՝ իրենց դարձին՝ կարեւորը պատմած կը լինին, սակայն գլխաւոր կէտերը քաղել աւելորդ չլինիր.

Ներկայ 1891 տարւոյ ուխտաւորութիւնը, նախընթաց երկու տարիներէն աւելի մեծ եղաւ. Թէպէտ շատ աւելի լինելու յոյս կար, եթէ հինգշաբթի երեկոյէ կիրակի առաւօտ, 60 ժամ շարունակ անձրեւած չը լինէր. Վանուց հիւրանոցներն և բոլոր սենեակները, և գիւղին բոլոր տուները լեցուն էին, եկեղեցին շարունակ լեցուն, և ամենայն ինչ կարգով կանոնով. Ուրբաթ և շաբաթ օր հասնողներ մեծ նեղութիւն կրած էին անձրեւէն, սակայն և ոչ մի փորձանք տեղի ունեցաւ, և ոչ այդ երեսէն հիւանդացողներ եղան.

Ուխտաւորաց այդ յաճախութիւնը և Արմաշու աւանդական յիշատակին զարգացումը կը ցուցնէ թէ Չարխափանի ջերմեռանդութիւնը չէ մարած հաւատացելոց սրտէն, և թէ Դպրեվանուց հաստատութիւնը ազգին մէջ ընդհանուր համակրութիւն գրաւած է. Երկուքն ալ քաջալերիչ՝ ազգային ծառայութեանց մէջ աշխատող անձանց.

Ուխտաւորաց վրայ դիտելու կէտերը եղան՝ այս տարի բարեպաշտական զգացմանց աւելնալը, սուրբ խորհրդոց ընդունելութեան յաճախութիւնը, քարոզներու խուռն դիմելը և բարեկարգութիւն պահելը, եկեղեցական պաշտամանց գեղեցիկ կարգապահութեամբ կատարուիլը Դպրեվանուց սաներու կողմանէ, որոց երգեցողութիւնը ունի վանական ձեւոյն ազդեցութիւնը. Զի եթէ կը պակսին մանկական հասակի փափկաձայն երգերը, աւելի ազդու կը լինին հասուն հասակի հաստատուն ձայները. Այդ գիտողութիւնք լսուեցաւ նոյն իսկ ուխտաւորաց կողմանէ.

Առաջին աւուր հանդիսադիր և ժամարարն էր Գեր. Օրմանեան Սրբազան, և օդին անակնկալ բացուիլը թոյլադրեց ամբողջապէս կատարել առաւօտուն և երեկոյին մեծահանդէս թափօրները. Իսկ նաւակատեաց աւուր հանդիսադիրն եղաւ Արժ. Տ. Գարեգին ծայր. Վարդ. Թամթարեան, անդամ խնամակալութեան որ յատկապէս եկած էր տօնախմբութեանց պատճառաւ.

Սոյն օրերուն մէջ յանուն խնամակալութեան ընդհանուր հսկողութիւն ընելու պաշտօնով, եկած էր Ազն. Գաբրիէլ էֆ. Գաբրիէլեան, իրեն հետ իբրեւ օգնական բերելով յատկապէս Կ. Պոլսէ Գրիգոր Փափազեան եւ Դանիէլ Մաղաքեան, և Նիկոմիդիայէ Մհ. Մելքոն Մոմճեան էֆէնտիները. Ուխտաւորաց մէջէն ալ շատեր օժանդակեցին նոցա գործոյն, որոց գլուխը կը գտնուէր Մհս. Մկրտիչ էֆ. Ֆրէնկեան.

Նահանգական կառավարութեան կողմանէ ալ կարգապահութեան եւ ապահովութեան համար յղուած էին ոստիկանութեան հազարապետ Խուրշիտ պէյ քսան ոստիկաններով, հետեւակաց հարիւրապետ Րիֆաթ էֆ. քառասուն զինուորներով, հեծելոց յիսնապետ Համտի էֆ. քսանուհինգ ձիաւորներով, և քաղաքագլխութեան սպայ Կարապետ էֆէնտի երկու պաշտօնեաներով.

Ամենն ալ իրենց պաշտօնները ամենայն ճշդութեամբ կատարեցին, եւ վեց եօթը հազար բազմութեան մէջէն քիթը արիւնող մը չեղաւ, ինչպէս սովորութիւն է ըսել.

Նորաշէն հիւրանոցին բացումը կատարուեցաւ չորեքշաբթի երեկոյ, Միաբանութիւնը թափորով ելաւ վերին սրահը, ուր երգեցողութիւններէ եւ ընթերցուածներէ յետոյ, խաչհանգիստ մը կատարուեցաւ, և հանդէսը փակեց Օրմանեան Սրբազան մաղթանքներով վասն Վեհափառ Սուլթանին, վասն Ս. Պատրիարքի, և վասն Պատ. Խնամակալութեան.

Կիրակի առաւօտ հանդիսապէս կատարուեցաւ յատուկ մաղթանք մը վասն կենաց և վասն փառաց Օգոստափառ Սուլթանին. Օրմանեան Սրբազան զգեստաւորեալ և թափորով ելաւ վանուց բակը, և բարձր տեղէ մը, շրջապատեալ բոլոր միաբանութենէ, եւ պետական և զինուորական պաշտօնեայներէ, բոլոր զինուորք ալ բարեւի կայնած լինելով, բազմախուռն ժողովրդեան մէջ ազդու խօսքեր խօսեցաւ օսմանեան ինքնակալաց երախտեաց և հայ ազգի հաւատարմութեան վրայ, զորս ժողովուրդն սաստիկ ծափահարութեամբ կ'ընդմիջէր, եւ վերջացուց մաղթանօք վասն երկարութեան կենաց և վասն փառաւորութեան գահուն, և վասն յաջողութեան գործոց Օգոստափառ Սուլթանին, օրհնելով միանգամայն բոլոր պետական և զինուորական պաշտօնեայները.

Երկուշաբթի ցերեկ յատուկ հրաւէր եղաւ բոլոր պաշտօնական անձանց և պատուաւոր ուխտաւորաց, ի սեղանատան վանուց, և այս առթիւ բաժակի բարեմաղթութիւններ արտասանուեցան վասն Ամեն. Պատրիարքի և խնամակալութեան, վասն Միաբանութեան և ուխտաւորաց.

Ուխտաւորութեան արդիւնքը թէպէտ 60 հազար դահեկանի մօտեցած կ'ըսուի, սակայն այդ գումարն նշանակութիւն չունի բաղդատութեամբ պարտուց որոց ենթարկուած է վանական մատակարարութիւնը. Նորաշէն հիւրանոցի կառուցման, եկեղեցւոյ գմբէթին և ասնեաց նորոգութեան, և դպրեվանուց պահպանութեան պատճառաւ. Շատ աւելի մեծ նպաստներու և ազգային առատ բարերարութեան պէտք ունի Արմաշու դպրեվանքը, որպէս զի կարենայ իւր նպատակին պատասխանել, և պահանջեալ պէտքերը լրացնել. Հրկիզեալ հիւրանոցին միւս կէսն կը մնայ տակաւին բաց. վարժարանն ալ հրկիզեալ է և այժմ աշակերտք նեղ կերպով պատսպարուած են առաջնորդարանի մէջ, վարժարանի շինութիւնն անհրաժեշտ է. Պոլոյ թաղ կոչուած հիւրանոցը այնպիսի վիճակ մը ունի, որ աւելի դիւրին է վերաշինել քան նորոգել. միաբանից թաղն ալ հիմնական նորոգութեան կը կարօտի և սենեկներուն փոփոխութեան, ջրոյ ճանբան այնպէս աւեր է որ վանքը սաէպ առանց ջրի կը մնայ. Այս ամեն նիւթական պէտքերուն հետ դպրեվանուց ներքին և ուսումնական պէտքերն ալ օր ըստ օրէ կ'աճին. Երրորդ տարւոյն հետ երրորդ դասարան ալ կը բացուի եւ աշակերտաց թիւը 40 կը լինի. ուսեսու և զգեստ, դասեր և դասատուներ ըստ այնմ աւելնալու պէտք կը լինի.

Ասոր դիմաց քաջալերիչ էր լսել ամենուն գոհունակութեան բացատրութիւններն, որք անցեալոյն վկայութիւնը լինելով, ապագային ալ երաշխաւորութիւն կարող են սեպուիլ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Թայմզին Փարիզի թղթակիցն արժանահաւատ աղբիւրէ մը կ'իմանայ թէ ֆրանսական կառավարութիւնը Խորհրդարանին բացման կը սպասէ՝ երեսփոխանաց տրամադրութիւններն իմանալով յառաջ մղելու համար սկսեալ բանակցութիւնները՝ գրաւոր համաձայնութեան մը կնքման նկատմամբ, որով Ֆրանսայի և Ռուսիոյ միջեւ պաշտօնական դաշնագիր մը պիտի ստորագրուի. Ռուսիոյ կողմէ դժուարութիւն չկայ, ըստ որում իւր կամքն յայտնած է արդէն, և եթէ Խորհրդարանն հակառակ չերեւի այնպիսի կարգադրութեան մը, դաշնագիրը քանի մը շաբաթէն կը կնքուի.

—Փեթերսպուրկէ կը հեռագրուի առ Թայմզ թէ իբրեւ հետաքրքրաշարժ օրինակ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ եղբայրացման, ի Փարիզ սոսկ ֆրանսական դատի մը մէջ երկու կողմերէն մին իրեն փոխանորդ կարգած է Փեթերսպուրկի հռչակաւոր ռուս փաստաբան Ուրուսով իշխանը.

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Սեպտեմբերի 26ին Փարիզէ հեռագրուած էր առ Թայմզ թէ Ռուսիոյ և Պարսկաստանի միջեւ դաշնագիր մը կը կնքուի, որով Ռուսիայէն զատ ուրիշ օտար տէրութիւն Պարսկաստանի հետ առեւտրական հաղորդակցութիւն չպիտի կրնայ ունենալ, եւ երկու Տէրութիւնք մէկ դեսպան միայն պիտի ունենան մէն մի մայրաքաղաքի մէջ, այսինքն՝ Պարսկաստան օտար Տէրութեանց հետ յարաբերութիւն պիտի ունենայ ռուս դեսպանաց միջոցաւ եւն. Փեթերսպուրկէ հեռագիր մը յայտարարեց թէ դիւանագիտական շրջանաց մէջ այս լուր կը հերքուի. Բայց Պ. տը Պլովից կը պնդէ Թայմզի անցեալ երեքշաբթի աւուր թուոյն մէջ. Վստահելի աղբիւրէ լուր կ'առնէ թէ Ռուսիոյ և Պարսկաստանի միջեւ բանակցութիւնք յառաջ կը տարուին, որոց արդիւնքը շատ չանցած պիտի յայտնուին, և դաշնագրին տրամադրութիւններէն մին սա պիտի լինի որ եթէ օտարին ապաստանեալներն ի Ռուսիա — Շահին մօտիկ ազգ — Պարսկաստանի դէմ գործել մտադրեն, Ռուսիա զանոնք պիտի յանձնէ Թէհրանի իշխանութեանց.

«Այս պահուս Պարսկաստանի յեւրոպա կարեւորագոյն ներկայացուցիչներէն մին (ակնարկութիւն Նարիման խանին) Թէհրան կոչուած է, այս փոփոխեալ դաշնագրոյ բանակցութիւններն առաջնորդելու, որք իւր տնօրէնութեան ներքեւ սկսած էին. Ազդեցութեանց սաստիկ մրցում մը կը տիրէ այս պահուս Թէհրանի մէջ. Տէրութիւն մը իւր ծախիւք առաջարկած է Վեհ. Նասրէտտին Շահին նոր պտոյտ մը եւրոպեան երկրաց մէջ, և Ն. Վեհափառութիւն դեռ ևս չէ պատասխանած. ԶՊարսկաստան Ռուսիոյ հետ մտերիմ կապերով միացնելու ուրիշ ջանքեր եւս կը լինին, զորս Պ. տը Պլովից կը մանրամասնէ, և կը յայտարարէ ի վերջոյ թէ շատ պարագաներ ունի յայտնել ռուսեւպարսիկ խնդրոյն վրայ, եթէ հերքում տալողները պնդեն.

ՌՈՒԹԷՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՒ ՊԱՊԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կալիշիոյ ռութէն կոչուած փոքրռուս լրագիրք այս պահուս իբրեւ ազգային մեծագոյն խնդիր կը զբաղին ռութենական Սինոդի խնդրով, որ սեպտ. 15/27 ին բացուեցաւ Լիվով (Լեմպերկ), նախագահութեամբ Պապին ներկայացուցիչ եպիսկոպոսի մը, և պիտի շարունակէ իւր նիստեր մինչեւ 1|13 հոկտ. Ռութէն ազգասիրաց Տելօ անուն թերթը կը պահանջէ որ ռութենական յոյն-կաթոլիկ եկեղեցին պարզապէս «Ռութէն Եկեղեցի»

(*). Ասում են թէ Գեր. Սրբազան Երեմիա չարձակուեցաւ Սինոդի անդամութիւնից, որովհետեւ Պրոկուրոր Պ. Ցավոէվինցը նրան միշտ ներկայացրած էր իբրեւ Կառավարութեան նպաստաւոր անձն.

—)(65)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՄԵԾ ՁԱՄԲԱՅՆԵՐԷՆ

Ընդհակառակն, այս բան եւս աւելի քաջալերեց զայն.

Ամբողջ օրը, գործարանին մէջ կը ծփծփայր՝ ի յուշ այն արկածին, և հազար անգամ կրկնեց Շարլոյի.

—Ձեւ կրնար երեւակայել թէ որչա՞փ զուարճալի բան է.

Արդէն, Շարլօ այլ եւս չէր ըմբոստանար.

—Այո, զուարճա՜լի բան է, բայց եթէ բռնուէի՞ք.

Բրիքէ գոչեց.

—Բռնուի՞լ ն՛ք. Պարույլի՞ն հետ. Գըլխա՛ բանդ. Անկարելի է. Ձեւ՛ս կրնար գիտնալ թէ Պարույլ որչա՜փ զօրաւոր, չարաճճի եւ ճարպիկ է.

Եւ Բրիքէ հպարտութեամբ յարեց.

—Շատ կը փափագէի սա Պարույլը բռնող անգամ մը տեսնել.

Շարլօ ակամայ կը համոզուէր.

—Անգամ մը հետերնիդ պիտի գամ տեսնելու համար, ո՛չ, տեսնելու համար միայն, ըսաւ նա երկչոտութեամբ.

Եւ Բրիքէ, ծանր ձայնով մը.

—Հարցունեմ Պարույլի որ կը հաւանի՞.

Պարույլ հաւանեցաւ.

Նոյն իրիկուն իսկ երեք երիտասարդք մեկնեցան. Պարույլ գլխաւոր էր, ինչպէս միշտ. Մեկնման պահուն Շարլօ քիչ մը կը դողար. Ոչ թէ վախնալուն. Խիղճն հանդարտ չէր. Սրտին խորէն բան մը կ'ըսէր իրեն թէ ըրածն աղէկ բան չէ. Առանձինն ետ դարձաւ. Մինչեւ ծայրը չէր գացած. Բայց անձնապաստութեան զգացումը զայն բռնեց. Օրինակը, գէշ օրինակն այսպիսի խեղճ պզտիկներ ի կորուստ կը մատնէ.

—Ինչո՞ւ ես ալ անոնց պէս չպիտի ըլլամ.

Եւ թողուց որ տանին զինք.

Գրեթէ ժամ մը քալելէն զկնի, մեծ գիւղի մը շրջակայներն հասան ուր սփիռուած էին ագարակներ, մենաւոր տուներ.

—Հոս տեղն է որ գործ պիտի տեսնենք, ըսաւ Պարույլ.

Եւ մեծ բանջարանոց մը շրջապատող սուր փուշերու ցանկի մը եւին տարաւ զանոնք. Անդին ծայրը կը գտնուէր տունը, իսկ հանդիպակաց կողմը՝ ճագարանոցն ու հաւնոցը. Պարույլ ցանկին վրայէն անցաւ. Միւս երկուքն անոր հետեւեցան.

—Ուշադրութիւն, ըսաւ Պարույլ ցած ձայնով, պէտք է որ թեթեւապէս և չուռով ըլլայ, որովհետեւ հաւերը կը ճչեն և ամենը ոտքի կը հանեն. Դուն տանը վրայ հսկէ՛, Բրիքէ, և մէկը դուրս ելնելուն պէս իմացուր. Նմանես եկու, Շարլօ.

Շարլոյի սիրտը կուրծքին տակ ուժգնակի կը բաբախէր.

Իրեն կը թուէր թէ երբ սկսէր այս առաջին գողութեան, ծանր ձեռք մը պիտի իջնէր իր ուսին վրայ և խոշոր ձայն մը պիտի գոչէր.

—Գո՛ղ, գո՛ղ.

Պարույլ բացաւ հաւնոցին դուռն ու ներս մտաւ.

—Մի՛ ընտրեր, Շարլօ. Ժամանակ չունինք. Ըստ բախտի երկու հատ առ. Վիզը դալարէ.

Ասիկայ շուտով կատարուեցաւ. Հաւերն ու աքաղաղները սուր ճիչեր կ'արձակէին, սարսափահար կը թռչէին, իրարու կը զարնէին, կը գոչէին.

—Եկո՛ւ, փախչի՛նք.

Ցանկէն վար ցատկեցին և Բրիքէի հետեւելով, յոյժ արագաշարժ՝ հովահար իր խեղութեան, անտառը նետեցին ինքզինքնին.

—Վախցա՞ր, կ'ըսէր Պարույլ Շարլոյի.

—Ոչ.

—Զուարճալի չէ՞ր գտներ այս բանը.

—Այո. Վտանգի մէջ իյնալը զարմանալի հաճոյք մը կը պատճառէ.

—Պիտի վարժուիս.

Ֆրանշվիլ հասան և իրենց սալյատունը մտան. Պերթին հանդարտօրէն կը քնանար և չարթնցաւ.

Շարլօ միշտ անոր մօտը կը պառկէր, բայց այդ գիշերը շատ հեռուն գնաց, վասնզի կը չինէր, վասնզի կ'ամչնար իր ըրածին վրայ, վասնզի կը վախնար մանկամարդ աղջկան յանդիմանութիւններէն, վասնզի ա՛լ արժանի չէր անոր.

Յաջորդ օրը կիրակի էր.

Տղայք ազատ էին.

Աղիւսագործին քով վեց օր ունէին մնալու.

Պերթին եփեց Շարլոյի գողցած հաւերը, որովհետեւ Պարույլ բան մը գողցած չէր.

Եւ բոլոր օրը Պարույլ խօսեցաւ Շարլոյի չահատակութեան վրայ, չափազանց գովելով զնա իբր թէ փայլուն գործ մը ըրած ըլլար, ըսելով թէ երբեք տեսած չէր այդքան ճարպիկութեամբ երկու հաւեր խեղդել.

Նախ, Շարլօ նեղութիւն զգաց՝ Պերթինի պատճառաւ.

Գէթ տխուր նայուածքի մը կը սպասէր.

Բայց մանկամարդ աղջիկն անտարբերութեամբ լսելու երեւոյթ ունէր այս պատմութիւնը. Ամեն օր, իրեն կը բերէին պզտիկ գողութեան մը արդիւնքը. Ուրեմն ի՞նչն ալ (Պերթին) կը սկսէր սովորիլ...

Այն ատեն Շարլօ, խաբուելով այս հանդարտութենէն, չունչ առաւ.

Եւ որովհետեւ Պերթին այդ հանդարտութիւնն հաստատել կը թուէր, տղան սկսաւ կատակել Պարույլի հետ.

Սա՛ կը փորձէր այսպէս վարժեցնել զայն գողութեան գաղափարին.

Որովհետեւ ստակ չունէին, այդ օրը իրենց սալյատունէն դուրս չելան և օրն հանգչելով անցուցին.

Շարլօ, Բարիյեռնի սորվեցուց ոտքի վրայ կենալ ետեւի ողջ ոտքին վրայ.

Եւ Պարույլ առտուընէ մինչեւ իրիկուն կրկնեց.

—Երբեք այսքան լաւ վառեակներ կերած չեմ.

ԺԱ

Ահա այսպէս Պարույլ կամաց կամաց փորձութիւն մտցուց Շարլոյի հոգւոյն մէջ. Քիչ քիչ տղան կը թողուր որ զինք մոլորեցունեն. Ոչ թէ չար կ'ըլլար, այլ, ինչպէս բոլորք, կը դառնար չափազանց տարապայմանութենէ, չափազանց զըրկանքէ, և տարտամ պէտքի մը պէս վրէժ լուծելու թագուն տենչանք մը կը զգար.

Վրէ՞ժ լուծել, ո՞ւսկից.

Ընկերութենէ՞ն—որպէս շատ անգամ կ'ըսէր Պարույլ—ընկերութենէն՝ յանձին այն առաջին դէմք եկող մարդուն որ այլոց համար պիտի վճարէ.

Այո, բայց գէշ բան էր ինչ որ կ'երազէր կատարելու.

Գէշ, գուցէ. Այս վերջին ժամանակներս իր շուրջը լսած կեղծապատիր պատճառաբանութիւնները միտքը կուտային.

Եթէ երբեք հաւանէր գողութիւն գործելու, առժամանակեայ աեծ պիտի ըլլար. Գողցուած դրամը պիտի գործածէր իր և Պերթինի թշուառութենէ ազատուելնուն, և այդ բանը կարենալուն պէս, ետ պիտի դարձունէր գողօնը.

Ահասիկ թէ ո՞րտեղ կը գտնուէր խե՛ղճ տղան.

Քիչ քիչ, այն մենութեան մէջ ուր կ'ապրէր, ուր միշտ ապրած էր, առանց երբեք խրատ ընդունելու, ընդհակառակն շատ անգամ իր աչաց առջեւ ունենալով աղետալի օրինակներ, մեղմօրէն կ'իջնէր այն զառիվայրէն որ ուղղակի մոլութեան, գուցէ ոճրոյն իսկ կը տանէր.

Եւ Պերթի՞ն.

Նա վստահութիւն ունէր Շարլոյի վըրայ զոր հոգւով չափ կը սիրէր. Նա եւս չունէր իր յիշատակաց մէջ բան մը որ սորվեցունէր իրեն թէ ի՛նչ բան ընելու է կամ չընելու, ի մի բան, զայն առաջնորդէր. Ո՞վ իրեն ըսած էր. «Ասիկա լաւ է կամ ասիկա գէշ.» Ոչ ոք. Բնազդը միայն զայն պարկեշտ կը կեցունէր.

Շարլոյի ընելիքը նա եւս պիտի ընէ՞.

Ամեն բանի մէջ անո՞ր պիտի նմանի. որովհետեւ չուզեր անկից բաժնուիլ. պիտի մեղսակցի՞ անոր յանցանքներուն, որովհետեւ Շարլօ անշուշտ զայնս պիտի բացատրէ իրեն, և պիտի ցուցնէ թէ անոնք անհրաժեշտ, ներելի բաներ էին.

Եւ Շարլօ հոգեկան այս տրամադրութեանց մէջ կը գտնուէր երբ Պարույլ յայտնեց նմա իր մէկ գաղափարն որ քանի մը օրէ ի վեր մտքին մէջ կը դառնար, բայց զոր չէր կրնար առանձինն ի գործ ածել.

(Շարունակելի)

անունն առնու, և աւելի մեծ ինքնօրինութիւն վայելէ․ կը պահանջէ որ Վատիկանի մօտ յատուկ ժողով մը հաստատուի ռութենական եկեղեցւոյ գործոց համար, և մի քանի Ռութէններ կարդինալութեան բարձրացուին․

Ռուսասէր Ռութենաց բերան Չէրվօնայա Ռուս անուն թերթն աւելի յառաջ կ'երթայ, և կը պահանջէ որ բաց ի կրօնային դաւանութիւններէ՝ Ռութենաց ազգային եկեղեցին ուրիշ հաղորդակցութիւն չունենայ Հռոմայ հետ․ «Սինոդը ցոյց մ'է միայն, և իւր խորհրդակցութիւնք պարապ պիտի լինին․ Անկախ ձայներն անոր մէջ արձագանգ պիտի չգտնեն, զի Վատիկան կանխաւ որոշած է Սինոդի օրակարգին մէջ դրուած խնդիրները»․ Ցէլօ կ'ըսէ թէ Լեհերը չվշտացնելու համար Սինոդի օրակարգէն դուրս թողուած են ամէն գրգռիչ խնդիրներ, ինչպէս եկեղեցականաց ամուրի լինելու խնդիրն, և տումարի խնդիրն, յորս Ռութէնք արեւելեան օրթոտոքս եկեղեցւոյ հետ համաձայն են․

ՄԱՃԱՌ ԱԶԳՆ ԵՒ ԼՈՒԻ ՔՕՇՈՒԹ

1848ի մաճառական արիւնալի փոփոխութեան մէջ մաճառ ազգին պետ և ղեկավար անուանի ազգասէրն Լուի Քօշութ, որ Հունգարիոյ արդի յարաբերական վիճակին չհաւանելով և բացարձակ անկախութիւն խնդրելով Իտալիա ապաստանած է և չի դառնար յԱւստրիա-Հունգարիա, իւր ինքնակամ աքսորավայրին մէջ այս օրերս թեւակոխեց 90րդ տարին, և այս առթիւ իւր ազգակիցք վերստին իւր վրայ կը խօսին․

Քօշութ—մարդ Քօշութ մը պէտք է լինի որ առանց «Պարոնի» և առանց մակդիրի կարենայ յիշուիլ,—Թուրինոյէ մեկնելու կամք չունի, և իւր ծերութեան հակառակ, ամէն օր 8—9 ժամ կ'աշխատի, պատմական ուսումնասիրութեամբք պարապելով, եւ աւարտելու վրայ է իւր գրած Հունգարական Պատմութիւնը․

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Կարիպալտիի արձանին ի Նիս բացման հանդիսին առթիւ հազիւ թէ Ֆրանսայի և Իտալիոյ միջեւ յարաբերութիւնք աւելի հաճոյական երեւոյթ մը կ'առնէին, և ահա ֆրանսացի երեք ուխտաւորներու անվայել ընթացքն ի Փանթէոն՝ ամէն բան խանգարեց, եւ կարծես գիտմամբ վրայ հասաւ՝ Նիսի հանդիսին արդիւնքը չէզոքացնելու․ Մարդ կը փորձուի ըսել թէ զԻտալիա և զՖրանսա իրարու դէմ գժտեալ պահելու համար խօսք մէկ ըրած մարդիկ կան, որք ամէն առթիւ մէկ մէկ արկած կամ խնդիր կը ստեղծեն․

Նիսի հանդիսին մէջ, Ֆրանսայի ելմտական նախարար Պ․ Ռուվիէ, ի դիմաց ֆրանսական կառավարութեան խօսելով, ակնարկած էր Ֆրանսայի բարեկամութեան ընդ «իտալեան թագաւորութեան, որոյ մայրաքաղաքն է Հռոմ»․ Այս կերպիւ Պ․ Ռուվիէ բացարձակ հերքում մը տուած էր Պ․ Քրիսփիի և այլ հակաֆրանսական տարրերց գանգատին թէ Ֆրանսա չուզեր որ Հռոմ Իտալիոյ թագաւորութեան ձեռքը մնայ, այլ կը բաղձայ որ Պապին անցնի ըստ առաջնոյն, որպէս զի Իտալիա նորքնապէս բաժանեալ և տկարացեալ մնալով, չկարենայ զօրաւոր Տէրութիւն մը կազմել Ֆրանսայի կողերուն վրայ․ Այս գաղափար Իտալացւոց մէկ մասին մէջ արմատացեալ մնացած է Նափոլէոն Գ․ կայսեր օրէն ի վեր, որ Իտալիոյ միութեան փափաքելով, Աւստրիոյ դէմ զէն ի ձեռին պաշտպանելով զԻտալիա և նպաստելով հանդերձ Իտալիոյ ընդարձակման, երբեք չէր հաւանած Հռոմայ միացման Իտալիոյ թագաւորութեան հետ․ Սա, ֆրանքգերմանական պատերազմին մէջ, ֆրանսական կայսրութեան պարտութենէն ետք համարձակեցաւ վերջին ձեռնարկն ընել յամբողջութիւն իտալեան թագաւորութեան, և տիրեց Հռոմայ, ի մեծ ցաւ սրտի պապական Եօժենի կայսրուհւոյն Ֆրանսայի․ Այն ժամանակէն ի վեր Իտալացւոց մէկ մասն համոզուած է թէ Ֆրանսա իրեն շահաւոր կը համարի բաժանեալ տեսնել զԻտալիա․ Այս կարծիքը ցրուելու համար, Պ․ Ռուվիէ բացարձակ շեշտած էր թէ Ֆրանսայի բաղձանքն է միշտ զՀռոմ Իտալիոյ թագաւորութեան ձեռքը տեսնել․ Այս յայտարարութիւն բերկրութեամբ ողջունուած էր իտալեան մամլոյն կողմէ․

Իսկ Փանթէոնի ցոյցն, ուր ֆրանսացի երեք ուխտաւորներ «Կեցցէ Պապ-Թագաւորն» բառերն արձանագրեր էին ներկայութեանց տումարին մէջ, այս նպաստաւոր տպաւորութիւնը փարատեց․ «Ուրեմն, Ֆրանսայի կաթոլիկները տակաւին չեն հաւանիր Պապին քաղաքական իշխանութեան վերջացման․ Ուրեմն, Ֆրանսա տակաւին հաշտ չէ զՀռոմ Իտալիոյ մայրաքաղաքը տեսնելու գաղափարին»․ Այսպէս սկսան տրամաբանել կարգ մը լրագիրք, իտալացի ժողովրդեան հասարակ դասերն ևս այսպէս մտածեցին, և զանազան կարևոր քաղաքաց մէջ տեղի ունեցան այն հակաֆրանսական ցոյցերն որք յայտնի են մեր ընթերցողաց․ Գերման քաղաքագէտք շատ գոհ են այս նոր կացութենէ, զի բնաւ չեն ուզեր որ Իտալիա հաշտուի Ֆրանսայի հետ․

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ Ի ՊԵՐԼԻՆ

Գերման կառավարութիւնն այս օրերս վերջնապէս պիտի որոշէ թէ ի մօտոյ Պերլինի մէջ կազմակերպելի Արուեստահանդէսը սոսկ ազգային-գերմանակա՞ն լինի թէ միջազգային․

Այս խնդիր Բրուսիոյ առեւտրական սենեկաց դատաստանին յանձնուած լինելով, Պերլինի առեւտրական նախարարութիւնն ստացաւ պատասխաններն, որոց մէկ փոքր մասն հակառակ է ո՛ և է Արուեստահանդէս կազմելու գաղափարին, մինչ մեծամասնութիւնն ազգային-գերմանական Արուեստահանդէս մը կ'ուզէ, իսկ քանի մը առեւտրական սենեակներ միայն կը խնդրեն որ կազմուելիք Արուեստահանդէսը միջազգային լինի, և ուրիշ ազգեր եւս հրաւիրուին մասնակցելու․

ԿԱՐԵՒՈՐ, ԵԹԷ ԻՐԱՒ

Վիեննայէ կը հեռագրուի առ Ֆիկարօ․

«Հոս կը հաստատեն թէ Ռումանիոյ գահաժառանգ իշխանը վերստին տեսուեր է Օր․ Վաքարէսքոյի հետ, և այս տեսակցութեան հետեւանօք, որոշեր է հրաժարիլ Ռումանիոյ գահաժառանգութենէն, կարենալ ամուսնանալու համար օրիորդին հետ․

«Իւր եղբայր Քարլ-Անդուան պիտի լինի եղեր գահաժառանգ Ռումանիոյ․ Բանակին մէջ ծառայութեան մնալու համար, քիչ օրէն Պուքրէշ կը ժամնէ․

«Ռայխէնպերկի երկաթուղւոյ ծանուցեալ արկածին քննութիւնը կատարող պետական յանձնաժողովը տեղեկագրեց թէ արկածն ի սկզբան ծանուցուածէն աւելի ծանր խանգարումներ եւ վնասներ պատճառած է․»

ՀԵԼԼԷՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Աթէնքի լրագիրք կը խօսին հելլենական նաւատորմին մասամբ կամ ամբողջովին սպառազինման վրայ, իբրեւ փորձ մը նաւային զօրահանութեան, և ռազմափորձերու յատուկ նաւախմբի մը կազմութեան վրայ, որ Միջերկրականի այլ և այլ կողմերը պիտի շրջի վարժութեանց համար․

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Ծովակալ Ժէրվէ ի մօտոյ պիտի թողու հիւսիսային նաւախմբին հրամանատարութիւնն, և ծովային նախարարութեան մեծ-սպայակոյտին նախագահ պիտի անուանի, նաւատորմին նկատմամբ նոյն պաշտօնն ստանձնելով զոր Միրիպէլ զօրավարը (Ֆրանսայի Մոլթքէն) ստանձնած է բանակին նկատմամբ․

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Պելկրատի ֆրանսական դեսպան Պ․ Փադրիմոնիօ երկար արձակուրդէ մը ետքն իւր պաշտօնավայրը դարձաւ․ Իրեն տրուած ընդհանուր հրահանգն է ամէն կարեւոր գործոց մէջ իւր ռուս պաշտօնակցին հետ համաձայնութեամբ գործել․ Նոյն հրահանգ տրուեր է Ֆրանսայի ամէն ներկայացուցչաց և հիւպատոսաց յԱրեւելս․

—Ի Ջեռնակորա հունձքն այս տարի անբաւական լինելով, Սեւ Լերան ելմտական նախարարն Օտեսայէ շատ մը արմտիք գնեց, զորս ռուս շոգենաւ մը կը փոխադրէ յԱնթիվարի․

—Իտալեան Իռէտէնդեան (հակաւստրեան) երեսփոխան Պ․ Պարզիլայ Պելկրատ գացեր է, սերպ արմատականաց (օրուան իշխանաւորաց) հետ համաձայնելու հակաւստրեան քաղաքականութեան մը մասին․ 1866ին Թիւռ մաճառ զօրավարն, որ իտալեան բանակին մէջ կը ծառայէր, փորձեց Սերպերն Աւստրիոյ դէմ շարժել, որոց դէմ նոյն պահուն պատերազմ կը մղէր Իտալիա․ Բայց Դալմատիոյ, Իստրիոյ և Թրիէսդէի կողմերն Իտալացիք սլաւոն ժողովրդեան հակառակ կը շարժին շարունակ, ուստի չի կարծուիր որ քաղաքագէտ սերպ գործիչներ համախոհ լինին Պ․ Պարզիլայի․

—Ջարին եղբայր Վլատիմիր մեծ-դուքս դեկտ․ի մէջ Պելկրատ պիտի գայ, Ջարին կողմէ փոխադարձ այցելութեան Աղեքսանդր պատանի Թագաւորին․

ՄԱՀ ՓԱՌՆԷԼԻ

Այս առաւօտեան սուրհանդակաւ առնուած լրագրերէն կ'իմանանք թէ Փառնէլի մահը մեծ տպաւորութիւն ըրած է Անգլիոյ և մանաւանդ Իռլանտայի մէջ․ Փառնէլի ուխտեալ հակառակորդ Թայմզ կ'ըսէ թէ յանձին Փառնէլի «քաղաքական ասպարէզէն կ'անհետի դարուս ամենէն նշանաւոր դէմքերէն մին»․ Աւասիկ մահուան պարագայք․

Ժամանակէ մ'ի վեր Փառնէլ յօդացաւի տագնապներու ենթակայ էր․ Տասն օր յառաջ յԻռլանտա Քրէնկի մը մէջ գտնուած էր իւր դալկութիւն․ Պրայթընի մօտ դառնալով, իւր կնոջ (նախկին տիկին Օ'Շէի) և նորա դստեր հետ կը բնակէր, և թէպէտ անհանգիստ, բժիշկ չուզեց․ Կինը վերջապէս տեսնելով թէ ամուսնոյն վիճակը ծանր է, բժիշկ մը կանչեց, որ զՊ․ Փառնէլ իրօք ծանրապէս հիւանդ գտաւ, լեարդը վարակեալ և ներքին կազմուածքը բոլորովին խանգարեալ․ Տենդը շատցաւ․ Հիւանդը սնունդ չկրցաւ առնուլ․ Հետեւեալ օրն հոգին աւանդեց, սաստիկ տանջանքներէ ետքն, որոց միջոցին պահ մը զառանցանք եկաւ վրան․ Կինն, աղջիկն և բժիշկը միայն ներկայ էին հոգեվարքին, զի հիւանդութիւնն այնքան շուտ ծանրացած էր որ ազգականաց և բարեկամաց իմաց տալու ժամանակ չեղաւ․ Հիւանդութեան այս վերջին ժամերուն բառ մը չկրցաւ արտասանել և չի կարծուիր որ քաղաքական ո՛ և է հրահանգ թողած լինի․

Իռլանտացիք, մոռնալով Փառնէլի վերջին սխալներն, իւր առջի ծառայութիւնները միայն կը յիշեն, եւ իբրեւ մեծ ազգասէր եւ անուանի գործիչ իւր սուգը կը բռնեն միաձայնութ․

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն․ Ս․ Պատրիարք Հայրը շնորհակալութեան ուղերձ մը մատոյց ի կայս․ պալատ և շնորհակալութիւն ու երախտագիտութիւն յայտնեց Վեհ․ Սուլթանի այն շնորհաց համար, որով բարեհաճած էր ներում շնորհել յԱտանա և ի Վան բանտարկեալ քսան երկու հայ բանտարկելոց․ Ն․ Ամենապատուութիւն այս առթիւ ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ․ Սուլթանին․

Այս առաւօտ ստացանք հետեւեալ հեռագիրն, որ Վանայ պատրիարքական փոխանորդ Գեր․ Յովսէփ Ծ․ վարդապետ Այվազեանի կողմէ ուղղեալ է խմբագրութեանս․

ՎԱՆ 28 սեպտեմբեր․

Առ խմբագրութիւն Արեւելքի

Փառք կը համարինք ծանուցանել թէ Վեհ․ Սուլթանի մէկ Իրատէին համաձայն, Վանայ մէջ բանտարկեալ ութ դատապարտեալք ևս Ն․ Վեհափառութեան կայսերական ներման արժանացած են և թէ հրամայուած է ազատ արձակել զանոնք․ Այս կայսերական շնորհ ապացոյց մ'է Ն․ Կ․ Վեհափառութեան՝ ի վաղուց անտի հայ ազգին նկատմամբ ըրած գթառատ շնորհաց յարատեւութեան․ Յանուն հանրութեան կը փութամ անհուն շնորհակալութիւնս մատուցանել և միանգամայն բարեմաղթութիւններ ընել վասն բարօրութեան Ն․ Վեհափառութեան․

Ազօթարար

Պատրիարքական Փոխանորդ Հայոց

ՅՈՎՍԷՓ

Երէկ, կիւրակէ, կատարուեցան Սամաթիոյ Ս․ Գէորգ եկեղեցւոյ տօնախմբութեան և Սամաթիոյ Եէնի-Մահալէի Գիտադիր Ս․ Յակոբ եկեղեցւոյ հիմնարկութեան հանդէսները․

Առաւօտուն Գեր․ Գրիգորիս եպիսկոպոս Ալէաթճեան պատարագ մատոյց Ս․ Գէորգ եկեղեցւոյն մէջ, ի ներկայութեան Ամեն․ Ս․ Պատրիարք Հօր և հոծ բազմութեան․

Յաւարտ ժամերգութեանց, Ս․ Պատրիարք Հայրն՝ ընկերակցութեամբ Ալէաթճեան Սրբազանի, Վահան Ծ․ վարդապետ Յակոբեանի, Սթամպօլեան Բարսեղ և Կրճիկեան Յովհաննէս էֆէնտիներու՝ գնաց Եէնի-Մահլէ, Նոյն թաղին նորակերտ եկեղեցւոյ հիմնարկութեան հանդէսը կատարելու․ Անդ, Ս․ Պատրիարք Հայրը քարոզ և յորդոր կարդաց ժողովրդեան, օրհնելով նաեւ Սթամպօլեան Բարսեղ էֆէնտին որ յիշեալ եկեղեցւոյ վերաշինութեան նախաձեռնութիւնն ստանձնած է․

Յաւարտ օծման եկեղեցւոյն հիմանց, Ս․ Պատրիարք Հայրն՝ հանդերձ իւր հետեւորդաց՝ հասաւ Սամաթիոյ Ն․ Վարդուհեան վարժարանի սրահն, ուր փառաւոր սեղան մը տրուեցաւ հոգածութեամբ Թաղ․ Խորհրդոյ 25էն աւելի հրաւիրելոց․ սեղանին նախագահեց Ս․ Պատրիարք Հայրն որ կենաց բաժակ առաջարկեց Ալէաթճեան Սրբազան․ Ն․ Վարդուհեան վարժարանի դասատուներէն Դաւիթ էֆէնտի Խաչեան ի դիմաց Թաղ․ Խորհրդոյ շնորհակալութիւն յայտնեց Ս․ Պատրիարք Հօր և բաժակ առաջարկեց Ալէաթճեան Սրբազանի կենաց․ Նմանապէս Ենովք էֆէնտի Թէլեան՝ ի դիմաց Ս․ Սահակեան սանուց, և Սահաթճեան էֆէնտի՝ ի դիմաց Ազգ․ ընկերութեան բաժակ առաջարկելով, Նախագահ Սրբազանին օրհնութիւնը խնդրեցին․ Հուսկ ապա՝ Ս․ Պատրիարք Հայրն օրհնելով Թաղ․ Խորհուրդը, Նոր խնամակալութիւնն և Սամաթիոյ բարեհնազանդ հասարակութիւններն եւ Սթամպօլեան էֆէնտին, բաժակ առաջարկեց անոնց կենաց․

Շաբաթ օրը պատրիարքական նախորդ փոխանորդ Գեր․ Գէորգ Ծայրագոյն վարդապետի անուան տօնախմբութիւնն ըլլալով, Երուսաղեմայ Պատրիարքական փոխանորդ Գեր․ Սիմէոն արքեպիսկոպոս Սէֆէրեան, բարձրաստիճան եկեղեցականք, Մայր եկեղեցւոյ քահանայից դասը, Թաղական խորհուրդն, այլ ազգայինք ինչպէս նաև Պատրիարքարանի պաշտօնէութիւնը շնորհաւորական այցելութիւն տուին Ն․ Գերապատուութեան, շնորհաւորելով միանգամայն իւր ընտրութիւնն յառաջնորդութիւն Եգիպտոսի․

Նորակազմ Դատաստանական Խորհուրդը հրաւիրեալ է իւր առաջին նիստն ընել յառաջիկայ չորեքշաբթի օր ի Պատրիարքարան․

Պատրիարքական առժամեայ փոխանորդ Արժ․ Գաբրիէլ Ծ․ վարդապետ Ճէվահիրճեան շաբաթ օրը Պատրիարքարան երթալով իւր պաշտօնի գլուխն անցաւ․ Նախորդ փոխանորդ Գեր․ Գէորգ Ծ․ Վ․ Ամեն․ Ս․ Պատրիարք Հօր ներկայութեանն առաջնորդեց նորընտիր փոխանորդն․

Ն․ Ամենապատուութիւն Պատրիարքարանի կնիքները յանձնելով Տ․ Գաբրիէլ վարդապետին, կար եւ կարողութիւն մաղթեց․ Ն․ Արժանապատուութիւն փոխանորդարան իջաւ առաջնորդութեամբ իւր նախորդին և ընդունեց Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան ու եկեղեցական ու աշխարհական այցելուաց շնորհաւորութիւնները․

Սկիւտարու Նոր Թաղի Թաղական խորհրդոյ անդամներէն Ճէվահիրճեան Գառնիկ էֆէնտի և Սէլամիէի պատուարժան թաղեցիներէն Ալլահվէրտեան Խաչիկ էֆէնտի երէկ Ս․ Խաչ եկեղեցւոյ Թաղ․ Խորհրդարանը ներկայանալով տեղեկութիւն ուզեր են Ս․ Խաչ վարժարանաց և Մանկապարտէզի նկատմամբ այս օրերս Թաղին մէջ սկսած աննպաստ զրոյցներուն վրայ․ Թաղական Խորհուրդն և ի սոյն խնդիր հրաւիրեալ Հոգաբարձութենէն մանրամասն տեղեկութիւն ստանալէ յետոյ՝ կատարեալ գոհունակութեամբ մեկներ են Խորհրդարանէն, լիովին համոզուելով որ այդ զրոյց չարախօսութեան արդիւնք է և իրաց վիճակին բոլորովին հակառակ և թէ վարժարանքն ու Մանկապարտէզն առաւել արդիւնաւոր վիճակ մ'առած են ինչ ինչ նոր տնօրինութեամբ․

Հոգաբարձութիւնն՝ զոր կը կազմեն Պօղոս Ասլեան և Լեւոն Սարգիսօֆ էֆէնտիք՝ մտադիր է Մանկապարտէզի ի նորոյ պատրաստեալ ընդարձակ ծրագիրն տպագրել տալով Թաղեցւոց բաժնելու․ Այս ծրագիր իւր ամբողջութեամբ յառաջիկայ շաբթէն սկսեալ գործադրութեան պիտի դրուի, ըստ որում Ֆրօպէլեան ինչ ինչ նուէրներն Եւրոպայէն հազիւ այս շաբթու կը հասնին․

Թիֆլիզի լրագիրներէն՝

Յայտնի գեներալ Ռ․ Ֆադէեվի հօր յիշողութիւնները այժմ տպւում են Ռուսսկի Վեստնիկ ամսագրում․ Բերում ենք մեզ համար մի հետաքրքիր կտոր այդ յիշողութիւններից․ «Հայոց կաթողիկոսական թանգարանի մէջ Էջմիածնում, 30-ական թւականներին կար եպիսկոպոսական մի թանգագին թագ, որը զարդարուած էր շատ մեծ և թանգագին զմրուխտով․ Այդ թագի հետ, որը Էջմիածնի պարծանքն էր կազմում, հետեւեալ անցքը պատահեց․ Բարձր դիրք ունեցող մի տիկին, յափշտակւելով այդ թագից, դիմեց Էջմիածնի վարչութեանը, խնդրելով կարճ ժամանակով տալ իրան այդ թագը նրա նկարը հանելու համար․ Վարդապետներին շատ հաճելի չը թւաց այդ առաջարկութիւնը, բայց չը համարձակւելով մերժել բարձրաստիճան տիկնոջ խնդիրքը, նրանք մի պատգամաւորութեան ձեռքով ուղարկեցին Թիֆլիս վերոյիշեալ թագը․ Նկարահանութիւնը շատ երկար տեւեց, շատ ամիսներ, սակայն վերջ ի վերջոյ աւարտեց և թագը վերադարձւեց Էջմիածին․ բայց փոխանակ թանգագին զմրուխտի՝ թագը զարդարւած տեսան ամենահասարակ և էժանագին կանաչ ապակիով․ Վարդապետները սկսեցին վայ տալ իրանց գլուխը և մինչեւ այժմ էլ ախ ու վախ են անում, պատմելով թագին պատահած այդ կերպարանափոխութիւնը, որի հետ մինչեւ հիմա էլ չեն հաշտւել․ Պարսից տիրապետութեան ժամանակ Երեւանի սարդարները, որոնք չը գիտէին զանազանութիւն դնել ուրիշի և իրանց սեփականութեան մէջ, չը յանդգնեցին իւրացնել վանքի սեփականութիւնը, իսկ ռուս տիկնոջը նրա եւրոպական կրթութիւնը և հասարակական բարձր դիրքը չարգիլեցին ազնւութեան մէջ գերազանցել պարսից սարդարներին․ Այդ հետաքրքիր պատմութիւնը իր ժամանակ մեծ աղմուկ հանեց և խօսակցութեան առարկայ դարձաւ․ Խօսեցին, խօսեցին եւ դրանով էլ վերջացաւ․ Սակայն Էջմիածնում մինչեւ այժմ էլ ախ ու վախ են քաշում․»

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ հինգշաբթի Ազգ․ Պատրիարքարանի մէջ տեղի ունեցաւ Տօքթ․ Կ․ Յ․ Փաշայեան էֆէնտիի նշանախօսութիւնն ընդ Օր․ Վիրգինիա Թորգոմեանի, դուստր Ազգ․ երեսփոխան Պօղոս էֆէնտի Թորգոմեանի․

Տօքթ․ Փաշայեան վաղը կը մեկնի մայրաքաղաքէս ի Շապին Գարահիսար․

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Այտընի նահանգին կուսակալ անուանեցաւ Բարձր․ Ապտիւրրահման փաշա, կուսակալ Գասթամունիի (Նախկին Մեծ-Եպարքոս)․

Պէյրութի նահանգին Մէքթուպճի անուանեցաւ Հասան Ֆաիզ էֆէնտի, թարգմանիչ արաբերէնի Արտաքին գործոց նախարարութեան և Նախորդ Մէքթուպճի նոյն նահանգին․

Միտիլա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Մուստաֆա Ֆէհմի էֆէնտի, նախկին գայմագամ Անամուրի․

Բուլկարիձայի օսմանեան հիւպատոս անուանեցաւ սպայակոյտի դեր-հազարապետ Սալիհ Սապրի էֆէնտի․

Պաղտատի կեդրոնական Նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Ահմէտ Խուլուսի էֆէնտի, նախագահ Նախնական դատարանին Համաի․

Համաի Նախնական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Ֆէթթահ էֆէնտի, օգնական ընդհանուր դատախազի Սուրիական Տրիպոլսոյ, և նմա յաջորդեց Մէհմէտ Զիւհտի էֆէնտի, Նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին․

—

Սանիյէ Միւթեհարի աստիճան տրուեցաւ մաքսային ժողովոյ դիւանատան առաջին դեր-տնօրէն Ալի պէյի․

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Տիարպէքիրի առեւտրական սենեկին դեր-տնօրէն Գույումճեան Յակոբ էֆէնտիի և Խարբերդի Բեհսնէ գաւառակին գայմագամ Մուսթաֆա էֆէնտիի․

—

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Միջերկրականի նեղուցին թնդանօթաձիգ զօրաց երկրորդ վաշտին բժիշկներէն դեր-ընդապետ Սքալիտի էֆէնտիի․

—

Ի ԿԱՅՍ․ ՊԱԼԱՏ

Բարձր․ Սպարապետը, Ծովային ու Արտաքին գործոց Վսեմ․ Նախարարք, Թնդանօթարանի վերատեսուչ Վսեմ․ Զէքի փաշա, Քաղաքապետ Վսեմ․ Րըտվան փաշա և Ոստիկանութեան Նախարար Վսեմ․ Նազըմ պէյ երէկ կայս․ պալատ գնացին և ստացան Վեհ․ Սուլթանի հրամանները․

—

Ի Բ․ ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ զբաղեցաւ կարեւոր խնդիրներով, որոց մէկ քանիին համար պատրաստեալ տեղեկագիրք մատուցուեցան Վեհ․ Սուլթանին․

—

ՄԵՒԼԻՈՒՏ

Պոլսոյ դատաւորին կողմէ պատրաստուած վճռագրոյ մը համաձայն, որ մատուցուած է Վեհ․ Սուլթանին, յառաջիկայ հինգշաբթի իրիկուն պիտի կատարուի իսլամաց Մարգարէին ծննդեան տօնը․

—

ԱՅՏԸՆԻ ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Այտընի Նոր կուսակալ Բարձր․ Ապտիւրրահման փաշա հեռագրաւ հրաման ստացած է իւր նոր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար․ Ն․ Բարձրութիւն, որ այս պահուս Գասթամունիի գաւառաց մէջ քննական պտոյտ մը կը կատարէ, ի մօտոյ Այտըն պիտի ուղեւորի․

—

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Ըստ տեղեկութեանց Սապահի, կայս․ Իրատէ մը հրամայած է տալ Պ․ Բիլէնկի խնդրած մենաշնորհն Աքքաէն ի Դամասկոս երկաթուղի մը շինելու համար․

—

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Օսմ․ կայս․ Պանքայի ընդհանուր Տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ շաբաթ օրը Ելմտական պաշտօնատունը գնաց և երկուքուկէս ժամու չափ տեսակցեցաւ Նախարար Նազիֆ էֆէնտիի հետ․

—

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՊԱՇՏՕՆԵԱՔ

Պոլսոյ Առեւտրական Սենեակը, կ'ըսէ Թարիք, Մաքսային վերատեսչութեան դիմելով բողոքած էր թէ մաքսատանց հետ գործ ունեցող վաճառատանց պաշտօնեայք խիստ հետաքօտութեանց կ'ենթարկուին հասկցուելու համար թէ իրենց վրայ ադամանդ և այլ այդ կարգի փոխադրեալ ապրանքներ ինչպէս նաեւ անկանոն փոխանակագիրներ և այլն կը գտնուի՞ն․ Մաքսային վերատեսչութիւնը, կը յարէ նոյն թերթը, նկատելով որ այդ գործողութիւն հակառակ է յատուկ օրինաց ինչպէս նաեւ Պետական Խորհրդոյ որոշման, բացարձակ հրաման տուած է որոց որ անկ է յետայսորիկ զգուշանալ այդ գործողութիւնը կատարելէ․

—

ՓԱՍՏԱԲԱՆՔ

Ինչպէս յայտնի է, յատուկ վկայականաւ արտօնութիւն ունեցող փաստաբանք միայն կրնան պատժական գործոց մէջ փոխանորդութեան պաշտօն վարել․ Արդ, նկատելով որ վկայական ունեցող փաստաբանք որոշեալ ժամուն ներկայ չեն գտնուիր եղեռնադատ ատեանին առջեւ տեսնուելիք դատերուն, որով յապաղմունք տեղի կ'ունենան, որոշուած է որ երբ եղեռնադատ ատենին կողմէ կարգեալ փաստաբանք առանց օրինական պատճառի ներկայ չգտնուին նոյն դատարանը, Հուգուգի դատարանաց մէջ իրենց փոխանորդութիւնը չընդունուի․

—

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սեպտեմբեր 25էն մինչեւ 27, Հալէպի մէջ հնտախտէ երկու մահեր պատահած են․ Սեպտեմբեր 27էն մինչեւ 28, Հալէպի մէջ հնտախտի նոր դէպք չըլլալով, առաջուան բռնուածներէն երկու մահեր պատահեր են․

—

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Թուրքիոյ և Աւստրիոյ միջեւ վերանորոգելի դաշնագրոյն համար՝ Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վսեմ․ Յարութիւն փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն իւր պաշտօնն աւարտած լինելով տեղեկագիրն ի մօտոյ պիտի մատուցանէ Բարձր․ Մեծ-Եպարքոսին․

—

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆՆ

Գերմանական դեսպան Պ․ տը Ռատովից, որ նախորդ շաբթու ուղեւորութիւն մ'ըրաւ ի Պրուսա, հոկտեմբեր 7ին (Ն․ Տ․) հետեւեալ թուականաւ հեռագիրն ուղղած է առ Վսեմ․ Մունիր փաշա, կուսակալ Խիւտավէնտիկեարի նահանգին․

«Ի Կ․ Պոլիս վերադարձէս յետոյ «առաջին գործս եղաւ շնորհակալ լի«նիլ առ Վեհ․ Սուլթանն իմ ընդու«նելութեանս նկատմամբ տուած հրա«մաններուն համար․ Ձեր Վսեմու«թեան ևս շնորհակալ կ'ըլլամ այն աս«պնջականութեան համար զոր վայե«լեցի ի Պրուսա, շնորհիւ Ձեր Վսե«մութեան»․

—

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կարնոյ կուսակալ Հասան Խայրի փաշա, որ քննական պտոյտ մը կատարելու համար Սպեր գաւառակը կը գտնուէր, տեղւոյն քառասուն գիւղօրէից տասանորդի տրոց վարձակալութեան տրուելու գործին անձամբ հսկեր և այդ տուրքն՝ անցեալ տարիէն 10,000 ղրշ․ աւելի՝ վարձակալութեան տուեր է․ Ն․ Վսեմութիւն այլ և այլ քննութիւններ ու կարգադրութիւններ ընելէ յետոյ Բաբերդ գնացեր է․

—Դ․ զօրաբանակին հրամանատար Զէքի փաշա, որ Համիտիյէ հեծելագունդերու կազմակերպութեանն համար Գարաքիլիսէի, Անթապի ու Տիատինի գաւառակները գնացած էր, Պայազիտ ժամներ է․

—Կարնոյ քաղաքային բժիշկին մէկ տեղեկագրոյն նայելով քաղաքին Ալի Փաշա թաղը վեց օրուան մէջ տասն երկու մահեր պատահեր են թանչքէ․ Այս տեղեկագրոյն վրայ տեղական կառավարութիւնն հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է այդ հիւանդութեան առաջքն առնլու համար․

—

ՕՍՄ․ ԿԱՅՍ․ ՊԱՆՔԱ

Օսմ․ կայս․ Պանքայի հայ պաշտօնեաներէն Տիրան էֆ․ Կարապետ Նոյն դրամատան Ադրիանուպոլսոյ ճիւղին դեր-տնօրէն ընտրուած է․ Ասկից առաջ եւս Փիլիպէի ճիւղին դեր-տնօրէն ընտրուած էր Յովհաննէս էֆ․ Շնորհքեան․

Առաջին անգամն է որ Պանքայի հայ պաշտօնեայք այսպիսի կարեւոր պաշտօններով գաւառները կը խրկուին, ուր ընդարձակ ասպարէզ կ'ունենան ցոյց տալու իրենց վարչական կարողութիւններն․ Ջերմապէս կը համակրինք դրամական այդ բարձր հաստատութեան սոյն տնօրէնութեան․

—Օսմ․ Պանքայի թարգմանութեանց դիւանի պաշտօնեաներէն Խաչիկ էֆ․ Սրվաճեանի յանձնուած է այդ հաստատութեան մէջ թուրքերէն դասեր աւանդել՝ թուրքերէն չգիտցող պաշտօնէից․

—

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Թագվիմ Վէգայիէն քաղուած)

Կայս․ Իրատէ մը հրամայած է Առեւտրական նախարարութեան կողմէ յանձնաժողով մը կազմելու որ պաշտօն ունենայ քննել Չիքակօի արուեստահանդէսը ղրկուելիք օսմանեան արտադրութեանց առաքման եղանակն և այլ մանրամասնութիւններ․ Կայս․ Իրատէն հրամայած է միանգամայն որ արուեստահանդէսը դրուելիք ապրանաց վրայ հսկելու համար՝ կայս․ մասնաւոր Արկեղ թարգմանիչներէն Հագըը պէյ՝ պատուիրակ՝ և Տարիւշշէֆագաի նախկին շրջանաւարտ և հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութեան թարգմանութեան սենեկի տնօրէն Ֆախրի պէյ՝ պատուիրակի օգնական կարգուի․

—Կայս․ հրամանաւ՝ Պետական Խորհրդոյ Նախորդ նախագահ Բարձր․ Արիֆի փաշայի՝ Նախկին Մեծ-Եպարքոսաց յատուկ հանգստեան թոշակ մը և Կրթական Նախորդ Նախարար Վսեմ․ Մունիֆ փաշայի ալ 15,000 ղրշ․ հանգստեան թոշակ յատկացուած են․

—Սէլանիկի, Գոսովայի ու շրջակայից ընդհանուր հրամանատարին կողմէ Սպարապետութեան ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ կիւմինճէէն հրեայ մը լեռը տանող աւազակներէն Վասիլի ու Նիքօլաի աւազակախումբերն՝ իրենց առած փրկանաց գումարը չկրնալով բաժնել՝ մեջերնին կռիւ մը ծագեր և Վասիլ ու երեք աւազակներ սպաննուելով հինգ աւազակներ եւս Յունաստանի կողմը փախեր են․ Այդ աւազակներէն Լիվատիալը Եօրկի եւս ողջ ձերբակալուելով Սէլանիկ բերուեր ու ձեռնհաս դատարանին յանձնուեր է․

—Պետական Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս․ Իրատէով, Կարնոյ նահանգին մէջ օսմանեան սահմանագլխէն անցնող անձանց անցագիրը քննելու համար երեք հարիւրական ղրուշ ամսաթոշակով անցագիր քննող պաշտօնեայներ պիտի կարգուին որք պիտի պաշտօնավարեն Պայազիտ գաւառի՝ Գայա Պուլաք ու Դըզըլ Վիզէ, Ալաշկերտ գաւառակին՝ Գուլուզը Իւլեա, Բասէն գաւառակին՝ Կիւթիք Գայաքիլիսէ ու Թորթում գաւառակաց՝ Գալէ Պօղազը և Քէսքիմ գաւառակին՝ Միլօ, Խոտը Սիւֆլա ու Օխօր անուն տեղերը։

—Մարդահամարի ընդհանուր վարչութեան տնօրէնի օգնական անուանած է Ներքին գործոց նախարարութեան Թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Նահիլ պէյ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Տօքթ․ Շվարձ նամակ մը ուղղած է Ստամբուլ լրագրոյն, յայտարարելով թէ սխալ է՝ Ռուսիայէն գաղթող և Ղալաթիոյ ստորին թաղերն հաստատեալ հրէից մէջ փորացաւ ծագած ըլլալու լուրը։ Թաղապետութեան իշխանութեանց յանձնարարութեամբ, Տօքթ․ Շվարձ ընկերակցութեամբ Տօքթ․ Վահան պէյի և Տօքթ․ Աղասեան Մանուկ պէյի՝ այցելած է գաղթականաց բնակած թաղերն որոց առողջապահական կացութիւնն յոյժ գոհացուցիչ գտած են այդ երեք բժիշկներ։ Վերոյիշեալ զրոյցին առիթ տուած են եղեր վերջերս Կ․ Պոլիս եկող ռումանացի ընտանիքի մը մէջ ինչպէս նաեւ ռուս գաղթականաց հետ առնչութիւն չ'ունեցող քանի մը հրեայ ընտանիքներու մէջ պատահած փորացաւի դէպքեր։

Նամակագիրը կը յարէ թէ Ռուսիոյ հրէից ոմանց մայրաքաղաքս գաղթելէն առաջ, այդ սոսկալի ախտը քանի մը կոտորածներ ըրած էր արդէն Օրթագիւղի և Պէյիւքտէրէի մէջ։

Իսկ Ստամբուլ կըսէ թէ այդ հրէից մէջ փորհարութիւն և փորացաւ երեւան ելած ըլլալով, ձեռնհաս իշխանութիւնը հրամայած է որոց որ անկ է հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուլ այդ ախտերու ճարակումն արգիլելու համար։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սեպտեմբեր 18 էն մինչեւ 20, Զմիւռնիայէն Եւրոպա ղրկուած են 6383 քիլէ գարի, իւրաքանչիւր քիլէն 59½ օխայի հաշուով, 31567 օխա ցորեն, 17387 օխա հաճար, 19,595 օխա կորեկ, 551,423 օխա առանց կուտի չամիչ, 44,530 օխա Բազագը չամիչ, 33,299 օխա զանազան տեսակ խաղող, 448,752 օխա բանուած թուզ, 225,711 օխա չբանուած թուզ։ Սեպտեմբեր 21 էն մինչեւ 24, 40,411 քիլէ գարի, 4524 օխա վարսակ, 6858 օխա ցորեն, 49,558 օխա հաճար, 23,594 օխա կորեկ, 776,853 օխա առանց կուտի չամիչ, 157,242 օխա Բազագը չամիչ, 12,768 օխա զանազան տեսակ խաղող, 220,404 օխա բանուած թուզ և 213,797 օխա չբանուած թուզ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Ձեռնհաս իշխանութեան որոշմամբ Գարթալի մէջ երկրագործական սնտուկ մը պիտի հաստատուի, որուն հսկողութեան պաշտօնը յանձնուած է Երկրագործական Դրամատան պաշտօնեայներէն Բամիք պէյի և քարտուղար անուանած է Գարթալի մարդահամարի քարտուղար Ռիզա էֆէնտի։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ուրբաթ առաւօտ, ի Բէրչէմլիք-Բազար, Զուքուր Չէշմէ փողոցը բնակող Նիքօլի անուն կաշիի վաճառական մը, կինոջը հետ խաւուն խմելէն ետք, իր ննջասենեակն ելաւ։ Քանի մը վայրկեան յետոյ պայթիւն մը լսուեցաւ։ Կինն անմիջապէս վազեց ձայնը եկած սենեակն, և դուռը բանալով իր ամուսնոյն առջև գտնուեցաւ որ անկենդան գետին փռուած էր՝ գլուխը ջախջախուած և ուղեղը դուրս թափած։ Րէվօլվէրի հարուածով մը անձնասպան եղած էր։ Շարժառիթն յայտնի չէ։

ՆԱՆԽԱՑԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նանկայէն հեռաճեալ լուրերը կը հաղորդեն։

Քաղաքիս մէջ երկու տարիէ հետէ հաստատեալ իտալական վարժարանք փակուեցան։

—Տէլվինօի մէջ կատղած շուներ տասն հոգի խածին, որոնցմէ եօթը մեռան քանի մը օրուան մէջ, իսկ միւսները Կ․ Պոլիս ղրկուեցան Բասդէօռեան դրութեամբ դարմանուելու համար։ Գաւառիս մէջ առաջին անգամն է որ այսպիսի դէպք մը կը պատահի։

—Այս օրերս երկու ամերիկացիք քաղաքս հասան հեծելանիւով։

Բաղէշի նորընտիր կուսակալ Թահսին փաշա, որ շաբաթ օրն իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորէր, իւր անձնական գործոց կարգադրութեան պատճառաւ ուղեւորութիւնը յառաջիկայ չորեքշաբթի օրուան յետաձգած է։

—Նախորդ շաբթուն, Ռոտոսթոյի յունաց եկեղեցւոյն մէջ պատարագ եւ պաշտօն մատուցուեր է հանգուցեալ Ալեքսանդրա Մեծ-Դքսուհւոյն հոգւոյն ի հանգիստ։ Հելլենական դեր-հիւպատոս Պ․ Սարրոս հակիրճ դամբանական մը խօսեր է յունարէն լեզուաւ։ Ֆրանսական հիւպատոսն և այլ միւս հիւպատոսք, ինչպէս նաև կառավարիչ Նէճիպ փաշայի կողմէ Սուրուրի էֆէնտի ներկայ գտնուեր են արարողութեան։

—Նախընթաց օր Էտիրնէ Գափուի կողմը իմամի մը երկու փոքր տղաքները իրարու հետ կռուելով մին միւսին գլուխը վիրաւորեց գաւաթի հարուածով մը։ Վիրաւորողը ձերբակալուեցաւ և վիրաւորեալը հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

—Մախսուսէի Բօճ-ան շոգենաւն երէկ Սեւ ծովու զանազան նաւահանգիստներէն մայրաքաղաքս բերաւ 1500ի չափ նոր զինուորներ։

—Գայսէրի շոգենաւը, յորում կը գտնուին երեք հարիւր ուխտաւորք, չորեքշաբթի օրը Քլազոմէնի մաքրանոցը ժամաներ է։ Ուխտաւորաց առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

—Քաղաքապետութիւնն որոշած է Պոլսոյ խճուղիները նոր դրութեամբ մը շինել, որ խիստ դիմացկուն է։ Հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատունէն մինչեւ Ոստիկանութեան Դուռը տանող ճամբան այդ դրութեամբ կը շինուի իբրեւ նմոյշ։ Կըսուի թէ այդ դրութեամբ շինուած ճամբաներու իւրաքանչիւր կանգունին համար 10 կամ կամ 11 ղրուշ ծախք կըլլայ։

—Մայրաքաղաքիս իտալական բարեգործական ընկերութիւնը նուէր մ'ըրեր է առ Պառոն Պլան և Պառոնուհի Պլանի, ի յիշատակ սոյն օժանդակութեան զոր միշտ մատուցած են սոյն ընկերութեան։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Յունաց պատրիարքական ընտրութեան առթիւ, որոյ նախապատրաստութիւնք սկսած են արդէն, վէճ մը ծագած է Նէօլօգօ ու Մոնիթէօռ լրագրաց միջեւ, թէ վաճառականաց ու սեղանաւորաց դասուն կողմէ նշանակելի ներկայացուցիչներն որո՞ կողմէ պիտի ընտրուին։ Նէօլօգօ կ'ըսէ թէ այդ իրաւունքը կը պատկանի Պատրիարքարանին, իսկ Մոնիթէօռ կը պնդէ թէ Պոլսոյ Առեւտրական Սենեկին կը պատկանի այդ իրաւունք, և ի հաստատութիւն իւր բանին, հետեւեալ պատմական ծանօթութիւններն առաջ կը բերէ։ Մէկ դար առաջ, Սուլթան Սէլիմ Գ․ առեւտրական դիւան մը հաստատեց ի Պոլիս, որուն անդամ էին կայս․ Պէրաթով արտօնեալ վաճառականք, և որ այս պատճառաւ Պէրաթլը կը կոչուէր։ Այդ դիւան, որ կը գտնուէր ի Վալիտէ Խան, ինք կ'ընտրէր առեւտրական ու սեղանաւորական դասուն ներկայացուցիչները։ Այս դրութիւն ի գործադրութեան մնաց մինչեւ 1867, յորում ջնջուեցաւ Պէրաթլըներու դիւանը։ 1867էն ց1881, տասն եւ չորս տարիներու միջոցին, սեղանաւորական եւ առեւտրական դասուց ներկայացուցչաց ընտրութիւնը կը կատարուէր Պէրաթլըներու դիւանին տոմարներուն համաձայն, և վաճառականք Պատրիարքարան համախմբուեցան իրենց պատուիրակներն ընտրելու համար, ըստ որում Պէրաթլըներու կեդրոնը գոյութիւն չունէր այլ եւս։ Երբ Առեւտրական Սենեակն հաստատուեցաւ, որ Պէրաթլըներու դիւանին յարունակութիւնն էր, առեւտրական և սեղանաւորական դասուց ներկայացուցչաց ընտրութեան իրաւունքն ալ ինք ըստանձնեց։ Այս ըսելով, կը յարէ Մոնիթէօռ, ըսել չենք ուզեր թէ Առեւտր․ Սենեկի անխտիր բոլոր անդամներն, կաթոլիկ, հայ, և այլն պիտի մասնակցին այս ընտրութեան (ինչպէս հետեւցուցած էր Նէօլօգօ իւր ընդդիմախօսին նախորդ հրատարակութիւններէն) այլ յոյն անդամք միայն, թուով 150, որք այսօր նոյնն են ինչ որ էին ատենօք Պէրաթլըներն, այսինքն յոյն վաճառականաց մէջէն ամենէն երեւելիներն, և ասոնք Առեւտրական Սենեկին մէջ ի ժողով կը հրաւիրեն բոլոր վաճառականներն անխտիր, իրենց ներկայացուցիչներն ընտրելու համար պատրիարքական ընտրութեան առթիւ։

Պատրիարքական ընտրութեան խնդրոյն վրայ խօսելու առթիւ, Մոնիթէօռ կը քննադատէ նաեւ Նէօլօգօ, ըսելով թէ կուսակցութիւն մը կայ որ կուզէ ընտրողական իրաւունքէ զրկել այս կամ այն եպիսկոպոսն, առարկելով թէ այսինքն Կ․ Պոլիս գտնուիլն օրինաւոր չէ, թէ անոնցմէ դէմ ամբաստանութիւնք կան, և այլն։ Եւ դարձեալ, ի հաստատութիւն իւր խօսքին, հետեւեալ օրինակներն առաջ կը բերէ։ Յովակիմ Բ․ի Պատրիարքութեան օրով, Տէվրօնի մետրապոլիտ Տ․ Անթիմոս երբ դադրեցաւ Սինոդի անդամակցութենէ, հրաման ստացաւ Ն․ Ամենապատուութենէն՝ Կ․ Պոլսէն մեկնիլ։ Մետրապոլտին մերժման վրայ, Պատրիարքը բռնութեամբ շոգենաւ դնել տուաւ զայն Պատրիարքարանի բարապանաց ձեռամբ․ բայց Տ․ Անթիմոս խոյս տալով անոնց հսկողութենէն, Կ․ Պոլիս դարձաւ և պահուըտեցաւ։ Այդ միջոցներուն, Պատրիարքն հրաժարական տալով, երբ նոր ընտրութիւն կատարուեցաւ, Տ․ Անթիմոս ազատօրէն մասնակցեցաւ քուէարկութեան և ոչ ոք բողոքեց այս բանին դէմ։ Իսկ այսօր, կըսէ Մոնիթէօռ, այսօրինակ պարագայ մ'ալ չկայ, վասն զի խնդրոյ առարկայ եղող մետրապոլիտը Տ․ Դիոնէսիոս Պատրիարքի մահէն ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուի։ Իսկ ի պաշտպանութիւն երկու եպիսկոպոսներու որոց հակառակորդք կը պնդեն եղեր թէ պէտք է դատաստանի ներքեւ նկատուին, հետեւեալ օրինակն առաջ կը բերէ Մոնիթէօռ։

Յովակիմ Բ․ Պատրիարքի հրաժարման պահուն, 1869, Արթայի մետրապոլիտ Տ․ Սոփրոնիոսի դէմ որ ապա կարգեցաւ Ամասիոյ մետրապոլիտ, եկեղեցական դատ բացուած էր իշխանութեանց կողմէ։ Սինոդի անդամք ուզեցին արտաքսել զայն եւ առ այս Բ․ Դրան դիմեցին։ Բ․ Դուռն՝ պատրիարքական ընտրութեան վերաբերեալ կանոնագրոյն հետեւելով մերժեց, և Տ․ Սոփրոնիոս մասնակցեցաւ քուէարկութեան։

«Կայս․ կառավարութիւնը, կ'եզրակացունէ Մոնիթէօռ, որ փոյթ կը «տանի պահել արժանապատուութիւնն «Օրթոտոքս եկեղեցւոյ, որ օսմ․ կայս«րութեան քրիստոնեայ ժողովրդեան «մեծամասնութիւնը կը կազմէ, պիտի «գիտնայ այդ արժանապատուութիւ«նը պաշտպանել այն յարձակմանց դէմ «որք օրէնքը ոտնակոխ ընել կ'ուզեն «յօգուտ իրենց փառատենչ ըղձից եւ «մասնաւոր շահուց, եւ առ այս՝ յար«գել պիտի տայ այդ օրէնքը։»

ՕՍՄ․ ԿԱՅՍ․ ՊԱՆՔԱ

Ա Զ Դ

Օսմ․ Կայս․ Պանքայի Պոլսոյ մասնաճիւղը փոխադրուեցաւ Համիտիյէ փողոց, Թոմրուկ խան։

Օսմ․ Հանրային Պարտուց ճիւղն ըստ առաջնոյն Թարաքճըլար փողոց, Ճեզայիրլի խանին մէջ կը մնայ։ 1—10

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ․ ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 10 հոկտ․—Ցունուար 1էն մինչեւ օգոստոս 31 Աւստրիոյ տրոց զուտ հասոյթք հասած են 221.533.478 ֆիորինի, այսինքն 4.319.410 ֆիորին աւելի նախորդ տարւոյ միեւնոյն շրջանէն։ Մաքսային հասոյթք արտադրած են զուտ 29.038.578 ֆիորին (34.339 ֆիորին նուազ)․ ուղղակի տուրքերն 2.131.817 ֆիորին և անուղղակի տուրքերն 2.187.593 ֆիորին աւելցած են։

— Ելմտական նախարարն երեսփ․ ժողովոյ ներկայացուց 1892 տարւոյ ելմտացոյցը։ Համագումար հասոյթք՝ 585.238.292 ֆիորին․ համագումար ծախք՝ 584.620 378 ֆիորին․ ուրեմն 617 884 ֆիորին հասոյթի յաւելուած մը կայ։ 1891 տարւոյ հետ բաղդատմամբ հասոյթք աւելցած են 16 862.741 ֆիոր․ և ծախք՝ 19 767 351 ֆիորին, որուն մէջն է նաև ընդհ․ ծախուց յաւելումն (3 035 734)։ Աւստրօհունգարական Լոյտի ընկերութեան և Դանուբի շոգենաւային ընկերութեան համար եղած դրամական նպաստներու յաւելումը, ծախուց յաւելման գլխաւոր պատճառն է։

ՄԱՐՍԻԼԻԱ, 10 հոկտ․—Շաբաթ օր առեւտրական սենեկին կողմէ նախարարաց ի պատիւ տրուած հացկերոյթին, առեւտրական նախարար Պ․ Ժիւլ Ռօշ մաքսային սակագնոց վրայ խօսեցաւ։ Ըսաւ թէ կառավարութիւնը կը ջանայ պաշտպանել զանազան արհեստագործութեանց շահերը, բայց չի մոռնար նաև մեր միջազգային առեւտուրին, մեր ծովային վաճառականութեան և մեր այն ճարտարութեան շահերն որոց արտադրութիւնք օտար երկիրներ կը ղրկուին։ Կառավարութիւնը, ծերակոյտին մէջ ազդուապէս պիտի պաշտպանէ մեր արհեստագործութեանց անհրաժեշտ եղող նախնական նիւթոց անմաքս ներածումը։ Նախարարը խօսքն աւարտեց ծանուցանելով թէ ի մօտոյ օրինագիծ մը պիտի ներկայացուի՝ ի մասին վաճառաբարձ նաւուց։

—Քաղաքապետութեան կողմէ տրուած հացկերոյթին մէջ ի պատիւ Պրուսելի քաղաքապետ Պ․ Պուլի, Մարսիլիոյ քաղաքապետն ըսաւ թէ Պ․ Պուլի յայտարարութիւնները մեծ տպաւորութիւն յառաջ պիտի բերեն ի Ֆրանսա և յօտար երկիրըս, վասն զի նա գրեթէ պետական պաշտօն մը ունի՝ Պելժիոյ բարեկամական զգացումներն արտայայտելու համար։ Պ․ Պուլ պատասխանեց թէ իր պաշտօն դիւրին է, քանի որ պարզ դիւրիմացութիւն մը միայն կար ջրելու։

ՇԹՈՒԹԿԱՐԴ, 9 հոկտ․— Վիւրթէմպէրկի Քարլ թագաւորին յուղարկաւորութեան հանդէսը շաբաթ օր տեղի ունեցաւ։ Վիւրթէմպէրկի նոր թագաւորը Վիլհէլմ, Վիլհէլմ կայսրն և Պատէնի մեծ դուքսը մեռելակիր կառքին անմիջապէս ետեւէն կ'երթային իբրեւ գլխաւոր սգաւոր։ Ներկայ էին Ֆրանձ-Եօզէֆ կայսեր ներկայացուցիչ Ֆրետերիք արքիդուքս, Միքայէլ Նիքոլայէվիչ մեծ դուքսն և միւս իշխանք, դեսպանական մարմինն, նախարարք, զօրավարք, երեսփոխանք, պատուիրակութիւնք օտար զօրագնդոց որոց պատուակալ պետն էր հանգուցեալ թագաւորը։ Թաղման պահուն թնդանօթք որոտացին։ Թագաւորն հրամայեց Քարլ թագաւորին համար հոգեհանգստեան պաշտօն մը կատարել, որ տեղի պիտի ունենայ հոկտ․ 18 ին։

ՔԻԷՎ, 10 հոկտ․— Կեղծ թղթադրամ բուպլիի գործարան մը երեւան ելաւ։ Կատարելապէս նմանցուած բազմաթիւ հնգեալ թղթադրամներ բռնուեցան։ Մեծագումար կեղծ բուպլի օտար երկիր տարուած է։ Դրամանենգերը բանտարկուեցան։

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 10 հոկտ․— Վոլկայի գերմանական գաղթականութեանց մէջ հնձոց չափազանց անյաջողութեան պատճառաւ յառաջ եկած սովին հետեւանօք՝ 1000 անձինք ժանտատենդէ բռնուեցան։

ՔԷՕԼՆ, 10 հոկտ․— Քէօլնիշէ Ցայթունկ կիմանայ թէ Ռուսիոյ կայսերական գերդաստանը հոկտ 17 ին պիտի մեկնի Ֆրետենսպուրկէ (Քոբէնհակ)։ Կալլեսի իշխանը Քոբէնհակ այցելելու դիտաւորութենէն ետ կեցաւ։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՕՏԵՍԱ, 10 հոկտ․—Եբրայեցի որբերու տան երկրագործական ագարակի մը բացման առթիւ, քաղաքապետն հրաւիրեց խելացի հրեաներն որ ստիպեն իրենց կրօնակիցներ մնալ ի Ռուսիա և երկրագործութեամբ զբաղիլ, ու անոտի պատճառներով չի գաղթել։ Այս առթիւ առնուած հեռագրաց մէջ [illegible] մ'ալ Ներքին գործոց նախարարին կողմէ կը գտնուէր։

ՏՓՂԻՍ, 11․—Երեսփոխան Պ․ Տիլլոն փողոցին մէջ մէկ քանի անձանց կողմէ նախատուեցաւ, որք մարդասպան կոչեցին զայն։

ՀՌՈՄ, 11․—Նախարարապետին հրամանաւ երկու Ֆրանսացի ուսանողներ վտարուեցան Իտալիայէ։

ՎԻԵՆՆԱ, 10 հոկտ․ — Կառավարութիւնը երեսփ․ ժողովոյ ներկայացուց օրինագիծ մը ի մասին Քարլ-Լուի երկաթուղւոյ գծին գնման ի Կալիչիա, գիծ՝ որ կը միացունէ զԿրաքովի, Լէօրոյ, Պրոտի։

—Աւստրիացի ճարտարագիտաց և ճարտարապետաց համաժողովն ընդունեց որոշում մը որ կը հրաւիրէ կառավարութիւնը մասնագէտ կցորդներ անուանել դեսպանութեանց մօտ ի Ուաշինկթըն, Լոնտոն, Փարիզ, Պերլին, ի Փեթերսպուրկ, ի Հռոմ և արեւելեան քաղաք մը։

—Սպարապետ արքիդուքս Ալպերթ՝ ցուրտ առած ըլլալով՝ ստիպուեցաւ անկողնոյ ծառայել։

ԹՈՒԼՈՆ, 11 հոկտ․—Նախարարապետ և պատերազմական նախարար Պ․ տը Ֆրէսինէ ամրութեանց խնդիրը քննելու համար հոս եկաւ։ Նախարարին կողմէ զօրավարաց և սպայից տրուած ճաշի մը առթիւ, բաժակ պարպեց ի պատիւ բանակին և նաւատորմին ըսելով թէ Ֆրանսա յանձին իր բանակի ապահովութեան զգացում մը կը տածէ զոր քսան տարիէ ի վեր չունէր։ Հաւագոյն բախտի մը հաւատքը և աշխարհի մէջ իրեն պատկանեալ դերից մէկ երաշխիքը կը տեսնէ յայդմ։ Ֆրանսա մէկուն չի սպառնար․ խաղաղութիւն կուզէ, բայց գիտէ թէ խաղաղութիւն ձեռք բերելու ապահովագոյն միջոցն է ուրիշին բարեհաճութեան կարօտ չմնալ և իր ազդած յարգանքովն իսկ վայել խաղաղութիւնը։

ՖՈՒՐՆԻԷԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՓԱՐԻԶ, 11 հոկտ․— Քրետի Ֆոնսիէի փոխառութիւնն հրապարակ ելաւ։ Ընդամենայն 3,250,000 պարտաթուղթ ստորագրեցաւ։ Այժմէն 70% կը մերժուին 100 պարտաթուղթէ աւելի ստորագրողաց խնդրանքը։ 100 հազար ստորագրողք 700 հազար պարտաթուղթ խնդրեցին Քրէտի Լիոնէէն, և 212,793 պարտաթուղթք խնդրուեցան Պանք տ'Էսքոնթէն, Քրէտի Ֆոնսիէյի փոխառութենէն։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 30 Սեպտեմբեր

Ղալաթիոյ Պորսան հրէից տօնին պատճառաւ գոց է։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 10 հոկտ․, ժամ 3 վայր․ 50 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 95
» » 4 1/2 %	105 90
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ․	17 85
» երկաթուղի	60 75
» Րէժիի բաժնեթուղթք	334 37
Պանք Օթօման	546 25
Սոսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	806 25
Իտալական Ռանթ 5 %	90 20
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	404 37
Եգիպտական միացեալ	490
Օսմ․ մաքս․ արժեթուղթ	437 50
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	330
Ջէք Լոնտրայի վրայ	25 30

ԼՈՆՏՈՆ, 10․— ժամ 6 վայր․ — երեկոյ

Անգլ․ քօնսօլիտէ	94 81
Օսմ․ » Սէրի Դ․	17 56
» » » Ա․	41 1/2
» » » Բ․	21 68
» » » Գ․	17 9/16
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթօման	11 81
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիյէ)	96 1/2
» առանձ․ (բրիվիլէժիէ) 1890	90 5/8
Տօմանիալ (փոխառ․ Ռուչիլտ)	102 1/2
Ռուսական 1890	96 1/4
Այտընի երկաթուղի	21
Գասապայի երկաթուղի	16 1/4
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 510

ՎԻԵՆՆԱ, 10․— ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուղի	30 30
» Րէժիի բաժնեթուղթք	153 50
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	117 60
» Փարիզի »	— —

ՊԵՐԼԻՆ, 10․— ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 20
» Փարիզի »	— —
Բուպլ թղթադրամ	212 25
Օսմանեան երկաթուղի	60 20
Օսմ քօնսօլիտէ Սէրի Դ․	17 30
Օսմ Րէժի	170

ՍԳՈԴԻ ՄՕՌԻՒԻ ՁԿՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ․ Պոլիս, 15 սեպտ․ 1889

Պարոնայք Սգօդ և Պօուն,

Յօրմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգօդի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօռիւ ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ․ Ա․ ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԾՐԱԳԻՐ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆԱԳՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Յօդ․ 89․—Այցելու տեսուչք կեդրոնական ուսումն․ խորհրդոյ կողմանէ կրթական շրջանակի մը կամ միացեալ շրջանակաց համար կը սահմանուին և պաշտօն ունին իրենց տեսչութեան տակ դրուած տեղերուն ազգային վարժարանաց, նամանաւանդ ստորին և բարձրագոյն նախակրթարանաց ընթացից վրայ հսկել, պաշտօնապէս հրատարակեալ ծրագրաց ու կանոնաց գործադրութեան զգուշանալ, ուղղութիւն և հրահանգ տալ դաստիարակաց, տեղական ուսումնական խորհրդոյ նիստերուն մասնակցիլ իբրեւ խորհրդակից՝ այլ ոչ քուէարկու, քննիչ եւ իրաւարար ըլլալ կրթական իշխանութեանց և ուսուցչաց մէջ ծագած վէճերուն, մերթ ընդ մերթ շրջանակին կամ շրջանակաց դաստիարակներն և ուսուցիչներն ի ժողով գումարել իւրեանց նախագահութեան տակ, մանկավարժական նիւթոց վրայ գաղափարներ փոխանակելու եւ լոյսեր տալու համար, և վերջապէս կանոնաւոր թղթակցութեամբ կեդրոնը տեղեկացնել իւրեանց տեսչութեանց ենթարկեալ գաւառներու կրթական կացութեանն ու շարժման։

Այցելու տեսուչք կրնան նաև դասախօսական ճիւղ մ'ստանձնել այն քաղաքի դպրոցաց մէջ ուր կ'անցընեն տարւոյն մեծագոյն մասն։

Այցելու տեսուչն գէթ ուսումնարանի ընթացքն աւարտած պէտք է լինի և վկայական ունենայ առ այս։ Այցելու տեսուչն գոնէ 25 տարեկան պէտք է լինի, և առ նուազն հինգ տարիէ ի վեր կրթական պաշտօնի մէջ գտնուած։

Յօդ․ 90․—Երկու կարգի ուսումնարանաց ալ տնօրէնը կրնայ լինել միայն այդ պաշտօնին համար կարգուած մի անձ կամ մին ի գլխաւոր ուսուցչաց ուսումնարանին։ Պարտի աւարտած լինել բարձրագոյն ուսումնարանի ընթացքն՝ եթէ այր է, իսկ լոկ ուսումնարանի ընթացքն, եթէ կին է, վկայական ունենալ առ այս, գէթ հինգ տարի ուսումնարանաց մէջ պաշտօն վարած լինել, և գոնէ 25 տարեկան ըլլալ՝ եթէ այր է, ու 23 տարեկան՝ եթէ կին։ Թէեւ ստանձնած չլինի ուրիշ դասեր, տնօրէնը պարտաւոր է միշտ ինք ստանձնել բարոյականի դասախօսութիւնը։

Ուսումնարանի տնօրէնք կը կարգին տեղւոյն Ուսումն․ Խորհրդոյն կողմանէ, կամ եթէ առանձին հոգաբարձութեան մատակարարութեան տակ է ուսումնարանն՝ կը կարգուին հոգաբարձութենէն ու կը վաւերացուին Ուսումն․ Խորհրդէն։ Պատասխանատու են իրենց պաշտօնավարութեան համար առ զիրենք ընտրող մարմին։

Յօդ․ 91․—Ուսումնարանաց տնօրէններու պաշտօնն է ճշդիւ գործադրել ուսմանց ծրագիրը և ուսումնարանաց վերաբերեալ պաշտօնական հրահանգներն ու կանոնագրութիւնքն, հսկել վարժարանին ներքին բարեկարգութեան, աշակերտաց վարուց, աշխատութեան և կանոնաւոր յաճախման, զգուշանալ որ ուսուցիչք և այլ պաշտօնեայք ճշդութեամբ և արդիւնաւոր կերպով կատարեն իրենց պաշտօնը, և բանել ու բանել տալ բոլոր պատուիրեալ տումարներն։ Ուսումնարանաց տնօրէնք նոցա մատակարարութիւնն ընող Ուսումն․ Խորհրդոյ կամ Հոգաբարձութեանց ուղղակի ներկայացուցիչն են ուսումնարանաց մէջ և նոցա որոշմանց գործադիրն։ Իրաւունք ունին ներկայ գտնուելու նոցա նիստերուն խորհրդակից ձայնով՝ այլ ոչ իբրեւ քուէարկու։

Յօդ․ 92․—Ուսումնարանի տնօրէնն ամեն ամիս իւր նախագահութեան տակ ուսումնարանին ուսուցիչներն ի ժողով կը գումարէ, ուր իւրաքանչիւրն տեղեկութիւններ կուտայ իւր ճիւղի ուսման ընթացքին և ուսանողաց մասին, և ուր կարծեաց փոխանակութիւններ կը լինին ուսուցման եղանակներու եւ ընդհանրապէս դպրոցին արդիւնաւորութեան միջոցներուն նկատմամբ։

Յօդ․ 93․—Մանկոցաց վարժուհիք նախակրթարանաց առաջին դաստիարակք և ուսումնարանաց տնօրէնք կրնան ուղղակի բանակցիլ աշակերտաց ծնողաց հետ իւրեանց զաւակաց ուսումնական ու բարոյական վիճակին վրայ դիտողութիւններ հաղորդելու համար նոցա։ Նոյնպէս ծնողք կարող են յիշեալ պաշտօնէից հետ բանակցիլ իրենց որդւոց կրթութեան վիճակին ու ընթացից մասին, բայց ոչ երբեք իրաւունք ունին դպրոցի մէջ կամ այլուր յանդիմանութիւն ուղղել նոցա ո՛ր եւ է պակասութեան համար, որոյ մասին կարող են բողոք բառնալ առ Հոգաբարձութիւնն կամ առ Ուսումն․ Խորհուրդն տեղւոյն։

Յօդ․ 94․—Ուսումնարանաց մէջ ուսուցչաց ձեռքով կաւանդուի կրթութիւնը։ Ուսուցիչք այս կամ այն ճիւղի դասախօսութիւնը կ'ընեն կամ կ'ստանձնեն մէկ երկու ճիւղեր միանգամայն։ Ստորին կարգաց համար երբ հարկ լինի կը կարգուին օգնական-ուսուցիչներ այս կամ այն ճիւղի կամ մի քանի ճիւղերու համար միանգամայն։

Ուսումնարանաց ուսուցիչք պարտին աւարտած ըլլալ բարձրագոյն ուսումնարանի ընթացքն ու վկայական ունենալ ի հաստատութիւն։ Բաց աստի՝ իւրեանց ուսուցած ճիւղին համար ուսուցչութեան յատուկ [illegible] պարտին ունենալ կեդր․ Ուսումն․ խորհրդէն վաւերացեալ, և գէթ երեք տարի պաշտօն վարած ըլլալ իբրեւ ուսումնարանի օգնական ուսուցիչ կամ կրկնիչ։ Ուսումնարանաց ուսուցչուհիք կրնան բաւականանալ պարզ ուսումնարանի վկայագրով, բայց հարկ է որ հինգ տարի իբրեւ օգնական կամ կրկնիչ պաշտօնավարած լինին։

Բարձրագոյն ուսումնարանի ուսուցիչք նոյնպէս պարտին աւարտած ըլլալ բարձրագոյն ուսումնարանի ընթացքն, ու վկայական ստացած և բաց աստի՝ գէթ երեք տարի օգնական ուսուցչի կամ կրկնիչի ու հինգ տարի ևս ուսումնարանի ուսուցչի պաշտօն վարած ըլլալ։

Գեղագրութեան, գծագրութեան, մարմնամարզի ուսուցիչք կրնան բարձրագոյն ուսումնարանի ընթացաւարտ աշակերտի վկայական ունենալէ զերծ համարուիլ՝ եթէ իրենց ճիւղին համար յատուկ արտօնագիր ունին։

Օտարազգի ուսուցիչք՝ ազգային վարժարանաց մէջ դասախօսելու համար պարտին արտօնեալ լինիլ գէթ տեղական ուսումնական խորհրդէն, որ նախապէս կը տեսնէ այս վկայագիրն։ Ուսումնարանաց ուսուցիչներուն տարիքը արանց համար գէթ 20, իսկ կանանց համար գէթ 18 պարտի լինել։

Յօդ․ 95․— Ուսումնարանաց օգնական-ուսուցիչք պարտաւոր են աւարտած լինել գէթ ստորին ուսումնարանի ընթացքն, և զայս հաստատող վկայականէն զատ ունենալ ի ձեռին իւրեանց ընտրած ճիւղի կամ ճիւղերուն դասախօսութեան արտօնագիր՝ վաւերացեալ կեդրոնական կամ գաւառական ուսումն․ Խորհուրդներէն։ Սոցա տարիքն պէտք է լինի արանց համար գէթ 18, իսկ կանանց համար գէթ 16։

Բարձրագոյն ուսումնարանի ուսումնաւարտի վկայական ունեցող պատանիք՝ որք դեռ ուսուցչութեան համար պահանջուած օրինական տարիքը չունին, կրնան միայն բարի վարուց մասնաւոր վկայականաւ մը՝ տրուած թաղային իշխանութեանց կողմէ՝ օգնական ուսուցչութեան պաշտօն վարել ուսումնարանաց մէջ։

Յօդ․ 96․— Բարձրագոյն նախակրթարանաց վերին դասարաններուն մէջ այս կամ այն ճիւղի դասախօսութիւնը կրնան ստանձնել այցելութեամբ Ուսումնարանաց ուսուցիչք կամ օգնական-ուսուցիչք, բայց այդպիսի վարժարանաց մէջ պէտք է որ կարելի եղածին չափ քիչ ըլլայ այցելու պաշտօնէից թիւը։

ՀԱՄԱՌՕՏ
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
Ի ՊԷՏՍ
ԱԶԳ․ ՆԱԽԱԿՐԹԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ
Վաւերացեալ յՈւսումնական Խորհրդոյ
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ
ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
ՏՊԱԳՐ․ Ն․ Հ․ ԱՐԱՄԵԱՆ

ԱՐԱՄԵԱՆ վաղածանօթ եւ համբաւաւոր Տպարանն 'ի լոյս եհան այս նոր ու մեծադիր Աշխարհագրութիւնն՝ որ կը պարունակէ 70է աւելի ընտիր պատկերներ, ամփոփ եւ բովանդակ նոր միջոցով կը խօսի Երկրիս հինգ մասանց՝ Բնական, Քաղաքական եւ Տնտեսական միակին վրայ՝ համեմատ Պատմական եւ Աշխարհագրական ծանօթութեամբք:

Հեղինակը՝ իւրն գլխաւոր նպատակ ունեցած է Աշխարհագրութեան ուսումը՝ նախակրթական վարժարանաց մէջ դիւրացնել եւ ճոխացնել ընծայել: Այսու մտօք եւ՝ իւր աշխատութեան փորձառութիւնն օգտելով՝ իւրաքանչիւր Ցամաքի վերջը դրած է՝ Աշխարհագրութեան ամէն ճիւղերը բովանդակող Ընդհանուր Հարցարաններ, Մտաւոր Ուղեւորութիւններ, Պարտականութիւններ՝ առ 'ի վարժութիւն Քարտիսագծութեան, եւ 'ի վերջ Գործոյն՝ դրած է 70ի չափ Աշխարհագրական հռամանեալ եւ զուարճալի Հանելուկներ որք իրենց տեսակին մէջ կատարեալ նորութիւն մը կը կազմեն:

Գինն է 4½ Ղրշ.

Կեդրոնատեղին է ԱՐԱՄԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ․ Մեծաքանակ գնողներու գոհացուցիչ զեղչ։

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ԻԼԱՆ

Մէվգըի միւնագասատա օլան 95,000 գըյէ ինկիլիզ միրինճինին պէհէր գըյէսի 50 վէ 95,000 գըյէ արփանըն տախի պէհէր գըյէսի 26 փարայա թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ օլուպ Թըշրինի էվվէլը րումինին 1ինճի սալը կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլուպ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան մէզքիւր Փիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթասա թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրէ գատար լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 Իլուլ 1891 Նօ․ 34 1—3

Կիրիտ Ֆըրգասընա կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպայեա օլունաճագ օլան 800,000 գըյէ եէրլի արբանըն պէհէր գըյէսի 28 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինը էվվէլ րումինին պիրինճի սալը կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 Իլուլ 91 Նօ․ 35 1—3

Եէրլի խալի թօգմագլանմըշ հասաթէքեարի քէօսէլէ գըյէսի ճէմտա 1971, պէհէր գըյէսի ճէմիսի 16 ղրշ․ նըմֆէ սիեահ վէ նըմֆը տիկէրի պէեազ եէրլի խալի վաքէթա գըյէսի ճէմտա 20670, պէհէր գըյէսի ճէմիսի 20 ղրշ․ իքինճի օրտուի հիւմայունա իչուն էտիլինէտէ թէսլիմ օլունմագ շարթը վէ շէրայիթը սայիրէսի իլէ միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէզքիւր միւնագասաեա գօնուլան պալատէ մըրբագգամ իւմբգտար իքի գալէմ քէօսէլէ վէ վաքէթա փիյաթը մըգտարգամէյէրի իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուունտան փիյաթը մէզքիւրէնին թէնզիլի իլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ 1 հաֆթաեա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

26 Իլուլ 91 Նօ․ 33 3—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

"ՓԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամի 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետուք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ գրամատէրներն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկեաց գումարն զոր յարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 11

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մեծագործութեամբ սատարելով, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒՄԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11 և 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Գրամագլուխ	Ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ յվերջ յունիս 1890	» 6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	» 14,135,925

Ընկերութիւնըս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՌԱՆՔՖՕՌԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Գրամագլուխ Ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ Ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ըն[illegible] Ֆիւնս մտցած է եւրոպեան 43 լաւ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 Ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու, Անամիատիս խան 12, 13, 14. 16

SANTAL DE MIDY

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ԲԱՐԻԶ

Պէտք չի թողուր Գօբայի, Քիւպէպի, կաթուրիչ հեղուկներու։ Կը բժշկէ 48 ժամուան մէջ տարափոխիկ հիւանդութիւնները. — Մէն մի դեղահատ կը կրէ սոյն անունը սեւ տառերով։ MIDY

Բարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, 8։

ԼԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՍՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ

ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

61, ՐԷՓՈՒՊԼԻՔ ՓՈՂՈՑ, ԼԻՈՆ (ՖՐԱՆՍԱ)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՔ

100,000 000 Ֆրանք

Լ'ԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեանց, արագ զարգացում մը ունեցած է. իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն։

Ընկերութեան գործառնութիւնք բազմազան են, ինչպէս շարժական արժէից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուսեալ դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն, երաշխաւորութիւնք և գլխաւճարք՝ փոխառութեանց և ճարտարարուեստից և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, մանկանց համար օժիտք, հանգստեան սնունդ ծերութեան համար, ցկեանս եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամեն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։ Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն [illegible]ուած է 18[illegible]4 Յունուար 1էն։

Տեղեկութեանց եւ բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Բարսեղ էֆէնտի Թէլլալեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Շէյխ Իսլամ խան, Թիւ 11, Պահճէ Գաբու, Պոլիս։ 36

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ

ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԵՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջանց. թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Էվանճէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի առացած է ի մեզ, այժմեան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիքական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, բամպակ, կիսազգեստք, քալիքօ, քօրսէ, [illegible], ունանի պիտոյք, շալիկ, շալակիներ, [illegible]մանք, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդազգեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Յաւելում մի բրած է նաև պատրաստուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրանքին։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բալթօներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ։

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 8

Լ'ԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՌՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամեն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ դժուարանալով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առիթն և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայածստակներն յաւմպէտս կըվատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը եւն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք համեստ դրամագլուխ մը։

ԱՌԻԹԷՆ ՕՂՏՈՒԻՆՔ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Սիրքէճի, հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմացը, Կիւլպէնկեան խան, Թիւ 26 27. ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՒՔՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆԻ։

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

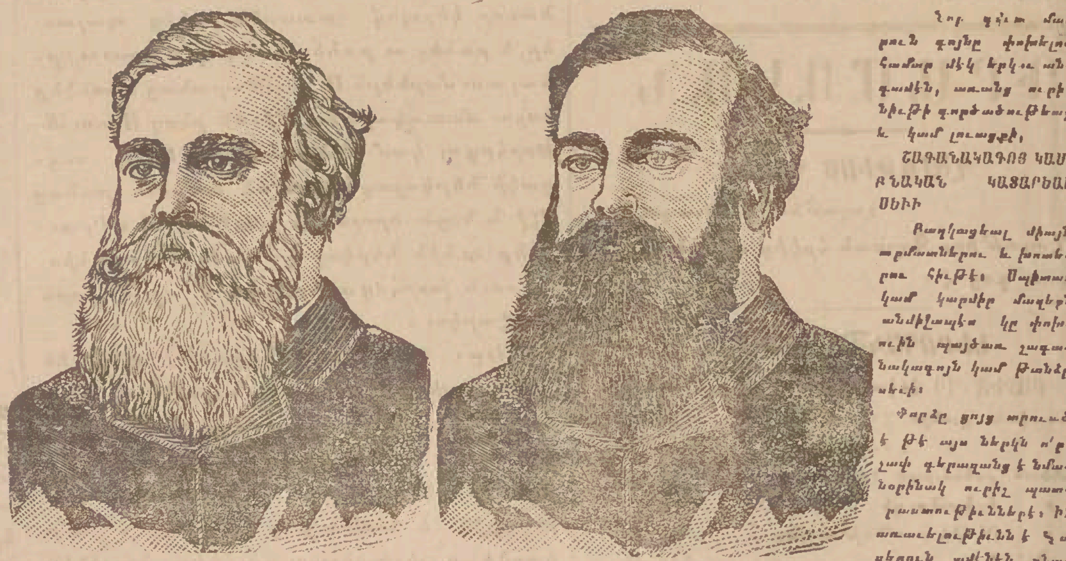

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի, ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՑԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բաղկացեալ միայն տրմաններու և խառնուրդ հիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տրուած է թէ այս ներկն ո'րչափ գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Ին առաւելութիւնն է հաւաքուն ամենէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուղղակի դիտողն ի դերեւ հանել. կը կասեցունէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ թեփը կ'անհետացնէ և նոր այժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուակն երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցունել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Այս գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը ոգիանայ։ Բոլոր մազերը մէկ չըլլալով, [illegible] մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ըլլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք կայ գլուխը լուալ գործածութենէն առաջ կամ ետքը։ Միայն դէմքն և ձեռները լուալ առ ի զգուշութիւն։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործածութենէն ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը [illegible] [illegible] քսելու է այդ ներկին մէջ թեթեւապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած արդիւնքն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԷՏՄՈՒՆՏ ԴԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ. [illegible] պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի թրամվէյից, Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 2214

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս դեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ ստոյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդիւնքը ստոյգ գիտութեամբ։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր [illegible] նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն. որոց առանուանները տրուած է. ջերմն և սարսուռ, թագաւոր ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուսեալ մահահոտ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակտիկներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղը կը ջնջէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և զայրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտակար ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ 22

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երթեւեկ. Անգլեաց, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԸՆԿ

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանթէր	1700
Ապօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօթօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	6000	Կրոտօ	2200	Բուէպլօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիփսօ	2500	Ճինօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գադօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սաֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գիտօ	3500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասօ	1200
Տիտօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	4800	Մարթէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուռնօ	5000
Էսքիմօ	2600	Մուրիլլօ	3100	Ցէնօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Ցէֆայրներ	200
Ֆրանթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Զմիլլօ	200
Ֆալքօն	800	Օփօրթօ	4000	Զէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օթթօ	2000	Յօղբիթօ	120

Էճիփշըն Մոնարք	8000
Իպէրիըն Մոնարք	8000
Լըտիըն Մոնարք	8100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒՑՕ

Գործակալք

Թիւ 17-18, Բիւյիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

7

ՌՈՒԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՕՌՓՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 ԻՆ

Գրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Յարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՉԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալ Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըք սօքաք, Ուիլմալ խան։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՂԵՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Իբօֆօսֆիթ տը շօլ է սօտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ Ե ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եօրք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբօֆօսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճղաձութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժահամ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱԵԼ 221

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 30/12 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 1/13 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէյին ճամբով։

Դշ. 2/14 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 2/14 Սուրհանդակ դէպի Փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամ 11ին։

Եշ. 3/15 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ազդ — Հոկտ. 1/13, երեքշաբթի օրը կ'ուղեւէ դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող սուրհանդակը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, պէյրութ, եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ուր ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվըրփուլէ և [illegible]

Անունք	Թօնոյ	Անունք	Թօնոյ
Ումպրիա	7718	Գաթալօնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պօթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Աուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բաւոնիա	5587	Աթլաս	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարակօսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Պալմիրա	2144
Ալկէրիա	2143	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մօրօգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Մարաթոն շոգենաւը, նաւապետ Սթէֆընս, Լիվըրփուլէ աստ կը սպասուի դէպ ի Հոկտ. 14։

Մօրօգգօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօն Բրէկ, ի մօտոյ պիտի մեկնի Լիվըրփուլ, Իզմիր հանդիպելով։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՈԼԻ գործակալ

Thomas C. Joly

Թիւ 1, Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան, Ղալաթիա

17

Արտօնատէր Ս ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1891, մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46			
	Առաւօտ												Իրիկուն												
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 30	7 ...	7 30	7 50	8 30	9 ...	9 30	10	10 30	11 ...	11 30	12 ...	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 30	...	...	...
Գում-գաբու	6 39	7 9	7 39	8 8	8 39	9 9	9 39	10 9	10 39	11 9	11 39	12 9	1 39	2 9	2 39	3 9	4 09	4 39	5 9	5 39	6 09	6 39	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 43	7 13	7 43	...	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43	..	...	...
Տաուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 19	7 19	7 48	...	8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 19	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 19	5 49	6 19	6 49	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 55	7 23	8 1	8 22	8 55	9 21	9 54	10 23	10 55	11 24	11 55	12 22	1 55	2 21	2 54	[illegible]	4 23	4 55	5 26	5 55	6 24	[illegible]	...	...	...
Մագրիգիւղ	7 9	7 33	8 12	8 39	9 6	...	10 4	10 33	11 6	11 36	12 05	...	2 06	...	3 04	3 36	4 33	5 06	5 39	6 06	6 34	7 06	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	7 18	...	8 21	8 52	9 15	...	...	...	11 15	11 47	...	...	2 15	...	...	3 45	...	5 15	5 48	6 15	...	7 15	...	...	...
Քիւչիւք Չէք.	...	...	...	9 2	...	...	...	...	...	11 55	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 24	...	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	51			
	Առաւօտ										Իրիկուն														
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք.	...	[illegible]	...	...	...	...	...	...	...	...	...	12 50	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 06	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	6 30	7 ...	...	8 ...	8 30	...	9 30	...	...	11 27	...	1 ...	...	...	2 30	...	4	...	5 30	5 57	...	7 18	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 40	7 10	7 39	8 11	8 40	...	9 40	0 10	10 40	11 38	12 24	1 10	...	...	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 40	7 43	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 52	7 22	[illegible]	8 23	8 52	9 26	9 52	10 22	10 52	11 52	12 41	1 22	1 52	2 26	2 52	3 22	4 22	4 52	5 52	6 22	6 52	7 57	...	...	...
Սամաթիա	6 56	7 26	...	8 27	8 56	9 29	9 56	10 26	10 56	11 56	12 48	1 26	1 56	2 29	2 56	3 26	4 26	4 56	5 56	6 26	6 56	...	...	...	...
Տաուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	7 2	7 32	...	8 33	9 02	9 34	10 02	10 32	11 2	12 02	12 54	1 32	2 02	2 34	3 02	3 32	4 32	[illegible]	6 02	6 32	7 02	...	...	...	...
Գում-գաբու	7 8	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 8	12 08	12 58	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 08	6 38	7 06	8 66	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 16	7 46	8 7	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 06	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	7 14	8 15	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախումբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մագրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց մինչեւ բանող կառախմբոց մէջ միայն կ'ընդունուին.

1